

Toni Saarinen

K a l m a n k a u p p a

Kun vanhus tiesi, ettei aikaa enää ollut, hän sulkeutui maailmalta. Asunnosta tuli linnoitus, eikä lehdistö ollut ainoa taho, joka jäi pimentoon. Hän ei päästänyt yhtiökumppaneita lähellekään. Alkaisivat heti maanitella ja uhkailla, ne niljakkaat juonittelijat. Hän kielsi poikaansakin vierailemasta: nenäkäs opportunisti, ja hyvä kun löysi takapuolensa molemmilla käsillä hakiessa. Suku on pahin. Vaimo oli onneksi jo kuollut, ei tullut siitä esiin pimeää puolta. Sen sisko lähetti kukkia, joissa oli salakuuntelulaite.

Vain yksi hoitaja, nuori hongankolistaja, jonka kädet tärisivät piikkiä antaessa, sai luvan vierailla sisällä. Varmaan oli nuuskinut jo kassakaapin sijainnin selvile, mutta se nyt oli yksi ja sama. Kyllä se siitä oppisi, jos jotain yrittäisi.

Aika oli todellakin käymässä vähiin. Ne olivat epätoivoisia, yrittivät soitella: vanhus kuuli puhelimen pirinän käytävällä. Jättivät viestejä, joita hän ei lukenut.

Eräänä päivänä hoitaja tuli huoneeseen, istui sängyn viereen ja katseli neulaa tavallista kauemmin ajatuksiinsa vaipuneena. Vanhus aavisteli pahinta.

“Ei se itseään pistä”, hän korahti. Kipu oli lähellä, sen pitkät pikisormet jo sivelivät huoneen ainoaa ikkunaa ulkopuolelta. Tahtoivat sisään, painajaiset.

Nuoren miehen silmät olivat punaiset. Neula tärisi liikaa.

“Jaaha”, ukko sanoi hetken kuluttua. “Et sitten pistä ilmaiseksi tällä kertaa, vai?”

“Ei se just sellaista ole. Ajattelin vaan kysäistä...”

“Arvaan kyllä mitä. Että itsekö ajattelit? Vai pistettiinkö ajattelemaan?”

“Mutta heillä on tosi hyvä syy!” nuorukainen puuskahti ja hänen kasvonsa saivat tummanpunaisen sävyn. “Tiedättehän te, ei tässä enää kauaa... Kaikkien pitäisi tehdä sinut itsensä kanssa, kun loppu lähestyy. Vapautua salaisuuksista, jättää maalliset...”

“Itse ainakin vapauduit, kun puhuit monikossa. Siis Yhtiö ehdotti. No, eipä se saamaton perillinen olisi edes saanut tuota päähänsä, saati sitten muut... Paljonko tienaisit?”

“Ei se ole rahankaipuuta”, nuorukainen yritti.

“Muuten vain kiristät kivulla puolustuskyvytöntä, sairasta vanhusta?”

“Mun äidillä on paha tauti, lupasivat maksaa ihan... maksaisivat kaiken. Ei meillä muuten ole siihen operaatioon varaa. Eikä semmoisia vakuutuksia... Aja- telkaa nyt. Se voidaan vielä parantaa, ihan totta. Emmä rahasta –”

“Ihan sama mistä syystä. Se on rikos, mitä sinä teet, poika”, vanha mies jy- rähti.

“Turhaan te sitä tietoa panttaatte! Kukaan täältä mitään ota mukaansa kui- tenkaan!” nuorukainen suutahti. Oli sillä sentään sen verran munaa. Mutta mistä se muka tiesi. “Ei tää ole vaan teistä kiinni. Mun äiti, se on tosi huonona...”

“Yhtä huonona kuin minä? Kidutatko sitäkin? ’Leivo pullaa tai et saa pilleriä- si.’”

“Toi ei oo reilua. Se on sentään vielä hoidettavissa...”

“Mitä minä siitä välitän.”

“Ne sanoivatkin, että olette itsepäinen kitupiikki. Olivat oikeassa. Mutta ku- sipää te myös olette!”

“En sentään kiduttaja”, vanhus hymähti. “Painu sinä helvettiin täältä.”

Nuorukainen viskasi kiihtyneenä lasisen piikin maahan, johon se särkyi, ja ryntäsi ulos huoneesta kyyneliä pidätellen. Kipulääke levisi parketille. Hyvän tava- ran tuhlausta.

Vanhus sulki silmät ja valmistautui tuskan aaltoihin. Oli tässä maailmassa pahempaakin pitänyt kokea, kaikenlaisia verenimijöitä tullut vastaan, ja aina ne oli päihitetty – ei häntä yksi julkea hoitsu...

Jokainen minuutti muuttui pahemmaksi. Riivahenget saivat otteen eivätkä irrottaneet, polttivat ja söivät häntä elävältä. Mutta hän ei huutanut, ei varmasti ikinä huutaisi. Hän oli mies, jumalauta, enemmän kuin kukaan näistä surkeista... Oli elämässään aina hoitanut kaiken raudanlujalla tahdollaan. Perkele.

Hoitajaa ei näkynyt, ties missä piilotteli ja nyyhkytti. Mutta puoli tuntia sen jälkeen, kun vanhus oli pimentänyt huoneen, nuorukainen hiippaili sisään ja an- toi tärkeän piikin miehelle, joka teeskenteli nukkuvansa.

Ovi sulkeutui, pimeys lankesi jälleen, ukko hymyili itsekseen. Kivun sormet liukuivat pois ja riivahengetkin lakkasivat rähisemästä.

Ei kukaan niistäkään mahtanut hänelle mitään, ei yksikään.

Näissä mietteissä hän sulki silmänsä ja vaipui uneen. Eikä enää herännyt siitä.

Hoitaja oli jo soittanut Yhtiölle. He eivät olleet moittineet häntä epäonnistumisesta, mikä olisi sentään ollut lohdullista ja kielinyt edes jonkinlaisesta inhimillisyydestä. Sen sijaan he kysyivät vain: "Onko aika lähellä?"

Ja hoitaja myönsi, että se oli hyvin lähellä.

"Tarkkaile tilannetta ja ilmoita heti", he ohjeistivat.

Joten kun säännöllinen piipitys vaihtui katkeamattomaan ujellukseen ja monitori näytti, että potilaan sydäнкäyrä oli enää pelkkä tasainen viiva, hoitaja ilmoitti heti. Kalastellakseen irtopisteitä, edes jonkinlaista uskollisuusbonusta.

Eräässä lasitetussa olohuoneessa johtokunta, kaksi miestä ja kaksi naista (kaikki keski-ään kynnyksellä, mittatilauspuvuissa, hiukset jähmetettyinä, kauneusleikkauksissa pingotetut kasvot tyyninä ja tunteettomina), oli jo kokoontunut epäviralliseen yhtiökokoukseen, kun puhelin soi uudestaan.

He soittivat eteenpäin. He tiesivät ihmisen, joka tiesi ihmisen, joka tiesi ihmisen. Tämä ketjun viimeinen sanoi tietävänsä tarkalleen, kenet he tarvitsivat, ja lupasi hoitaa asian välittömästi.

Ryuu Lahtinen sai tiedon neljä minuuttia sen jälkeen, kun omatuntonsa kanssa painiskeleva hoitaja oli todennut vanhuksen siirtyneen täältä ikuisuuteen. Ryuu oli välittömästi valmis, hän ei nukkunut öisin eikä riisunut vaatteitaan kuin kylpyjä varten. Hän vain kiristi solmionsa, asetti sarjakuvan rauhallisesti takaisin muovitaskuun ja työnsi muovitaskun oikeaan väliin keräilyharvinaisuuksiensa hyllyyn. Hän riisui valkoiset hansikkaat ja otti pöydältä lohikäärmekuvioisen salkun, joka sisälsi kaiken tarvittavan: paperiarkit, lelut, tietokoneen, jauheet ja luut... Hän kytki hälyttimet ja astui ulos asunnosta, jonka portin pielessä odotti musta auto. Oli lämmin ja rankkasateinen mustan taikuuden yö.

Auton takapenkillä hän avasi miniläppärin ja kävi läpi dokumentit, jotka oli saanut sähköpostilla. Seitsemän ja puoli minuuttia myöhemmin, kun auto pysähtyi Väinö Silvennoisen jugendtyylisen kartanon eteen, Ryuu osasi ne ulkoa. Sanomatta sanaakaan hän nousi autosta. Hän ei ollut vilkaissut kertaakaan kuskia ja luotti siihen, että tämä oli samalla tavalla tilanteen tasalla.

Hoitaja seisoi terassilla ja poltti tupakkaa. Hän näytti kurjalta, kuin epäonniselta rakilta, jota voisi vähän potkaista ohimennen.

Jos Silvennoisella oli ollut vartijoita, heidät oli maksettu äkkiä pois.

“Kuollut on?” Ryuu kysyi.

“Oletko sinä lääkäri?” hoitaja kysyi takaisin. Uppiniskainen, ja miksei olisi, eihän Ryuu näyttänyt olevan lainkaan häntä vanhempi.

“He antoivat sinulle ohjeita, eikö totta?”

“Sanoivat, että minun pitää pysyä lähettyvillä, mutta ei saa mennä huoneeseen, ja he ilmoittavat, kun minua tarvitaan, antavat lisää ohjeita... Joten olen täällä nyt sitten.”

“Hyvä poika.”

“Sinä et ole lääkäri, vai mitä?”

“Ja fiksukin olet. Mutta toivottavasti olet fiksu vielä sittenkin, kun saat lisää ohjeita.”

“Koska niin tapahtuu?”

Ryuu käveli vastaamatta nuoren miehen ohitse, silmille sliipatut mustat hiukset vettä tippuen. Elävien ongelmat eivät häntä kiinnostaneet.

Riutunut mies makasi sängyssä silmät suljettuina. Se oli ollut Väinö Silvennoinen, miljardööri ja modernin ajan viimeinen todellinen liikemieskuningas. Ryuu istui jakkaralle, avasi salkun ja otti sieltä putilon, joka oli täynnä mustaksi värjättyä hiekkaa (Egyptistä, kuolleiden kentiltä). Hän avasi putilon, lähti kiertämään kuolinvuodetta, piirsi hiekasta täydellisen ympyrän. Vuoteen itäiselle kyljelle hän piirsi hiekalla kaksi viivaa poispäin suuresta ympyrästä ja yhdisti ne kaarella. Tämän kuvion sisään hän asettui risti-istuntaan (kasvot kohti länttä, jonne aurinko laskee). Hän otti salkusta luita ja luunpalasia ja asetteli ne oman alueensa rajalle muodostaen kuvioita, joiden merkityksen hyvin harvat tiesivät. Luut alkoivat hehkua ja pomppia ilmassa.

Ryuu taittoi eteensä salkusta suuren mustan laudan, laski paperiarkit käden ulottuville ja avasi samettisen rasian, joka oli täynnä suurisilmäisiä, muovisia hahmoja (toisten lelut ovat toisten työkaluja). Sitten hän rupesi puhumaan hiljaa, lausui ikiaikaisten tavujen sarjoja yhä kiihtyvää vauhtia, kohotti laihat käsivartensa ilmaan kuin pimeyden ylistykseen, yhdisti oikean käden keskisormen peukaloon ja teki vasemmalla kädellä vilkutuksen kaltaista nykivää liikettä taaksepäin.

Erään pitkän, slaavilaisperäisen sanan jälkeen hänen silmänsä kääntyivät nurinpäin.

Huoneen seinät kaatuivat ulospäin.

Ryuun salkku dokumentteineen, hoitajan jakkara, vanhuksen hengityskone ja sen johdot, maahan levinnyt kipulääke, se kaikki kehän ulkopuolella imeytyi suureen mustaan tyhjyyden virtaan, joka nieli myös parketilattian ja ikkunan ja katon ja puhelinlinjat ja kaiken, mikä oli ollut olemassa tässä talossa ja tässä kaupungissa ja tässä maassa ja tämän viattoman valon maailmassa. Jäi vain yö ilman tähtiä, ikuinen tyhjiö odottamassa täyttymistään, ikinä täyttymättä. Jäi vain Synkkiä etäisyyksiä.

Ja kehän sisällä Ryuun sai näköpiiriinsä säikeen, joka oli ollut Väinö Silvennoinen. Se matkasi kohti toista valoa ja saavuttaisikin sen, kunhan vain ensin puhkoisi tämän pimeyden mitan – niin lähellä määränpäättään, mutta vielä niin toivottoman kaukana.

Ryuun hapuili sokeana A4-nippua ja löysi sen. Hän otti kaksi arkkia ja nopein sormiliikkein – niin nopein, ettei edes mikään kolmas silmä maailman nurjalla puolella olisi kyennyt niitä havaitsemaan – alkoi taitella paperia millintarkkoihin muotoihin. Hän rakensi lattian ja seinät ja kaaria, paksuja tummia pilareita, alttarin ja savuavia uurnia, liukuovia, pölyisiä tatameja ja ristikoita ja pieniä ikkunoita, jotka antoivat temppelin suureen puutarhaan. Atsaleoja ja kaukaisuuden lumi-huippuisia vuoria, kirsikankukkien tuoksua tuulessa ja hiljaista huminaa sadasta kirkkaasta kurkusta, jotka lauloivat ylistyslaulua... Sen kaiken ja vielä enemmän hän teki pelkistä papereista ja sanoista. Kaivoi vielä erään leluista, vaaleanpunaiseen pukuun verhotun geishan, laski myös sen laudalle taidokkaasti taitellun origamitodellisuuden sisään ja lausui lisää mantroja kuoleman kirjastoista. Niin pimeydestä alkoi erottua muoto...

Väinö Silvennoinen avasi silmänsä. Kipu oli poissa. Se oli mitä oudoin tunne. Hän katsoi ympärilleen ja puristi silmät kiinni lujaa.

Se ei auttanut. Kun hän avasi ne uudelleen, hän oli yhä hämärässä temppelissä: japanilaistyyliisessä ehkäpä, mutta mitä hän näistä tiesi? Itämaista tyyliä kuitenkin.

Kattoikkunoista hiipi sisään muutamia hauraita säteitä taivaanvaloa. Pienet liekit hehkuivat ja räätisivät kuparisissa pannuissa, joita roikkui joka puolella. Kaukaa kuului harmonisten äänten vaimea kuorolaulu, mutta kieli oli liian epäselvää tunnistettavaksi.

Ja kaikki, mikä oli tapahtunut sitä ennen, kaikki se kärsimys, joka jo vilkkaasti rapautui hänen mielessään, olisi ollut helppo uskoa pahaksi uneksi, jollei hän olisi yhä maannut siinä kirotussa sairaalatyylisessä vuoteessa, johon hänet oli laskettu vartomaan loppua sedatiivien syleilyyn.

Ensimmäinen tunne, joka seurasi käsitteen "kuolema" tajuamisesta, oli vitutus. Oliko *tässä* tosiaan kuolema? Mikä korni väliaika tämä oli? Paljon siitä oli möykähty, mutta eiväthän nyt luonnon kiertokulku ja suuri jumalallinen suunnitelma voineet paiskata kättä tämmöisessä nolossa postikorttiparatiisissa. Hän oli ollut ateisti koko ikänsä ja kieltäytynyt sortumasta huiputuksiin, joita limaiset huijarit suoltivat kansalle lampaita kuluneita ja ajatusköyhiä sananparsia käyttäen. Ja tässä sitä nyt oltiin. Oliko tämä hänen rangaistuksensa: joutua jonkin banaalin, härskin konsensusfilosofian turistitaivaaseen koko jälkielämän ajaksi kitumaan? Lukuun ottamatta tautia, joka oli kaikonnut, hän ei tuntenut oloaan autuaaksi saati ajattomaksi. Tässä surkeassa loukossako pitäisi saada vietettyä iättömyys? Missä valinnanvapaus, astraalimäntit? Ei hän maksanut hotellihuonettakaan näkemättä sitä ensin. Kristinusko kaikesta jeesustelusta huolimatta oli sentään kapitalistimyönteisempi eetos. Voi saatana, olisi pitänyt tukea edes yhden kirkon peruskorjausta tai käydä kerran ryyppäämässä paikallisen pederastisuntion kanssa, jos sillä olisi välttänyt tämän seesteisen hymistelyn.

Kaiken huipuksi, teologisen sarkasmin singulariteettina, kirkkain valonsäde lankesi kattoikkunasta suoraan hänen vuoteeseensa ja sai sen kimaltelemaan. Hänen täytyi näyttää joltakin hiton Vartiotornin keskiaukeamakuvalta.

Näitä miettien Väinö makasi pedissä. Aika, jos sellaista oli täällä ollenkaan, kulki jo nyt tuskallisen hitaasti.

Jostain kuului triangelin helinää. Se sai Väinön lopulta nousemaan vuoteesta, ihan vain siksi, että inhottavan kilistimen voisi vääntää mutkalle ennen kuin verenpaine kohoaisi kriittisiin lukemiin. Hypähdys jaloille kävi yllättävän helposti, aivan kuin viimeiset kuukaudet eivät olisi millään tavalla rekisteröityneet lihaksiin.

Hän kierteli ympäriinsä, ensin varovasti ja sitten päättäväisen raivon partaalla, mutta löysi vain autioita käytäviä ja muutamia alkuperäisen holvin kaltaisia saleja: ei ulko-ovia, ei vastauksia, ei triangelia. Hän tunsikin olevansa voimissaan ja haikaili näkevänsä itsensä peilistä pitkästä aikaa, mutta ei täällä ollut sellaisiakaan. Varmaan joku feministiluola. Mies saanut edes näyttää mieheltä.

Juuri kun hän suunnitteli painuvansa hittoon koko paikasta kattoikkunan kautta, paperisen seinän takana vilahti ihmishahmon varjo. Se lähestyi. Kärsimätön Väinö huokaisi helpotuksesta. Vihdoin joku, joka selittäisi, mistä on kyse.

Nainen oli nuori ja sievä, ja Väinö ajatteli, että jos täällä oli tämmöisiä enemmän, niin ehkä siellä voisi hetken viivähtääkin. Mutta geisha viuhka kädessä katsoi häneen vähämielisen näköisesti hymyillen, ei tippaakaan viettelevästi. Sitten nainen suki mustat hiukset pois silmiltään ja sanoi: "Etkö huomaakin nyt, sen kaiken jälkeen, että kipu oli pelkkä illuusio?"

"Kokeile ite ensi kerralla", Väinö tyytyi. Hän ei jaksanut tämmöistä new-age-paskaa.

"Mutta suurin tauti on viha", nainen moitti. Puhui selvää suomen kieltä. "Sinussa on niin paljon vihaa jäljellä. Siksi olet täällä, siksi et saata vielä päästää irti ja astua valoon."

"Tämä paikka se vasta vihastuttaakin", Väinö sanoi. "Kuules tyttö. Olen tahkonnut semmoista bisnestä, että maallisen vaelluksen aikana elätin ainakin kymmenen tuhatta henkeä, miehiä ja naisia ja mukuloita isot liudat, se se vasta on hyväntekeväisyyttä, niin että paratiisin ovien olisi paras sillä tavoin aueta... Joten alatko jo strippaamaan, vai mitä me tässä vielä odotamme?"

Nainen pudisti päätään surullisesti.

"Himot, kataluudet, rahainvallat ja juonet kuuluvat rajan toiselle puolelle", hän sanoi. "Olet saavuttanut tilan, josta löydät merkityksen, joka on suurempi kuin nuo kaikki yhteensä. Mutta vieläkin kannat asioita, jotka polttavat sinua kuin happo sisältäpäin: liian suuria salaisuuksia. Niistä sinun tulee vapautuman."

"Joten mitä pitää tehdä, että pääsee ylöspäin, korkeamman hintaluokan hytteihin?" Väinö kysyi tympääntyneenä. "Missä se kolehti kulkee?"

"Ei kolehteja. Ei aneita. Ei lahjuksia. Täällä sinun täytyy tehdä hyvää vain itsellesi. Ottaa vapautumisen askelia kuin lapsi, joka opettelee kävelemään. Yksitellen myönnettävä kaikki, mikä oli totta, ja työnnettävä pois kaikki, mikä oli valet-

ta. Löydät itsestäsi muukalaisen, ja kun opit tuntemaan hänet, ymmärrät, miten arvokas hän on – ja hänen kauttaan *he kaikki* ovat olleet.”

Väinön otsa rypistyi. “Tämä on kyllä aivan täydellistä hevonen... Noh, näytä tietä.”

Ukko oli hankala, epäluuloinen ja irstas vielä täälläkin, maalliset ahdistukset karistaneena, mutta se ei ollut Ryuulle mitään uutta. Tällaisia miehiä ja naisia hän sai jatkuvasti vastaan alalla. Uppiniskaisia ja kylmiä, pettyneitä ja pettäneitä, ja mistä syistä! Aina vain ihmisiä, joilla on ollut liikaa aikaa oppia pitämään materiaa jumalana. Mutta pala palalta pahimmatkin narsistit murtuvat, uppoavat kylmän elämänsä jäisten muistojen vesiin ja alkavat vajotessaan rimpuilla, hakea auttavaa kättä.

Eivät ne kukaan mahda hänelle mitään, ei yksikään pakene hänen verkostaan. Siksi hän oli paras tällä alalla. Siksi hänet palkattiin aina silloin, kun kaikkien tärkein tieto oli viety hautaan.

Hän pakotti itsensä säilyttämään tyyneen hymyn geishan huulilla, vaikka olisi halunnut ivata vanhusta: houkka sinä olet, etkä tajua vieläkään, että peli on menetetty ja maailma on nyt nuorten, minun kaltaisten nerojen! Sellaisten, jotka ylittävät rajoja, joita ei voi edes kuvitella. Ja mikä ikinä valossa odottaakaan, se ei voi olla niin hienoa kuin elää, elää, elää tietäen... Kukapa sen minua paremmin tietäisi!

Toinen vaihtoehto olisi kutsua henkeä vasta sitten, kun se on jo ylittänyt Synkät etäisyydet, mutta monestakin syystä se on epätoivottua. Ouija-laudat ja muut ovat tietysti amatöörien puuhastelua, mutta parhaimmillaankin, jonkin liikaa laskuttavan lesapaavan jetset-meedion kikattaessa vinoutuneita vastauksia, peli on usein jo menetetty. Ongelma ei ole niinkään se, ettei henkiä tavoitaisi: kyllä ne saa kiinni ihan mistä vain. Vika piilee siinä, että silloin homma on täysin niiden sanelemaa. Kysyt jotain, ja kuollut hyypiö vastaa kryptisesti, jos vastaa. Jos ne eivät kerro salaisuuksia eläessään, ei ole mitään syytä, miksi ne kertoisivat tuonpuoleisessa. Siellä ne vieläpä kuvittelevat syvätietävänsä kaikesta kaiken. Horisevat joutavia nuoruuden rakkaista ja lastenlasten perinnöistä. Väinö Silvennoisen kaltaiset miehet eivät niistäkään.

Ja se kolmas keino, hulluimpien keino, siitä ei puhutakaan.

Ei, ainoa otollinen tilaisuus on tämä hetki, Synkät etäisyydet. Tila, johon sie-lunsäie siirtyy heti Kynnyksen yli astuttuaan ja johon Ryuu Lahtisen kaltaiset saattoivat liukua kevyesti kuin uneen, jota he saattoivat manipuloida, saada va-loon matkaavan raukan vielä kuvittelemaan, että oli tehtävissä valintoja, neuvotel-tavissa parannuksia asiantiloihin, ehkä jopa käännettävissä matkan suunta... Eikä kukaan ollut parempi nekromanti kuin Ryuu Lahtinen, joka rakensi rakkaudella suurimman mahdollisen manipulaation maailmoja, kerroksia toistensa päälle kuin paperiarkkeja tai kanji-kirjaimien torneja, nukkejen naamiaisasia...

Ryuun sormet liikuttivat hellästi pientä muovista hahmoa, hänen kuiskatut sanansa puhalsivat siihen elämän hengen. Täällä lelut olivat todellisempia ja ra-kastettavampia kuin yksikään oikea ihminen oli toisella puolella. Hän ohjasi siroa naista käytävien läpi kohti seuraavaa tasoa. Tempelistä oli hyvä aloittaa, sillä yl-lättävän moni eli kuolemanpelossa vielä makaaberin tanssahduksen jälkeenkin. Hyvä on, tällä kertaa se oli ollut hedelmätöntä. Mutta Ryuu tiesi, ettei Väinö Sil-vennoinenkaan pian olisi mitään muuta kuin yksi uusi nukke narujen päässä.

Yhtäkkiä nainen pysähtyi ja kohotti oikean kätensä. Siinä hänen sormiensa ulot-tuvilla oli portti, jota Väinö ei ollut nähnyt, vaikka oli varmasti tätäkin käytävää kulkenut. Naisen ei tarvinnut kuin koskettaa kevyesti suuren portin välissä olevaa lohikäärmesinettiä, jolloin kaksoisovet aukenivat naristen ja paljastivat takaansa lyhtyjen reunustaman kostean käytävän. Väinö vilkaisi geishaa syrjäsilmillä epäi-levästi.

“Tämä tie vie taaksepäin”, nainen sanoi ja sulki silmänsä. “Menneeseen. Vain sinä voit tietää, mitä siellä kohtaat. Mutta kaiken elon lian läpi rämmittyäsi palaat puhdistuneena tänne, ja silloin suuret rikkaudet ovat sinun.”

“Eikö setä saa edes jäähyväissuukkoa”, Väinö vonkasi ja iski silmää. Mutta nainen perääntyi hänen lähestyessään. Vaikeasti tavoiteltava, mutta nyt ei jaksanut pelata näitä tämmöisiä pelejä. Väinö murahti ja harppoi kapinallisesti lyhty-kujalle katsomatta enää taakseen.

Miltei saman tien hippienkelien kuoro vaikenä ja jostain tunnelin toisesta päästä alkoi kuulua kaikenlaista lotinaa ja kiljahduksia. Voimakas kloorin tuoksu tunki nenään.

“Mitäs hittoa täällä”, Väinö mutisi. Nurkan takaa paljastui kaksikerroksinen kylpylä, jonka seinät olivat puuta ja lattia kiiltävistä sinisistä laatoista. Ylhäällä parvella kulki päättymättömässä jonossa suurikokoisia, eleettömiä japanilaismiehiä, kovaa vauhtia matkalla sumopainijoiksi, parven laudat allaan natisten. Alakerrassa oli vain yksi leveä allas ja siinä yksi leveä mies.

Väinön silmät levisivät. Tatuoitu mies istui napaansa myöten vedessä sikaria poltellen ja selvästi tuijotti häntä mustien aurinkolasien takaa. Ja vaikka tämä oli yhä hyvin itämaista ja pseudomystistä kaikki, Väinöön iski déjà-vu.

“Väinö-sama!” mies huudahti ja viittilöi lähelleen. “Hauska tavata vanhoja tuttuja!”

“Minä tiedän sinut.” Mutta hän lähestyi silti, altaan reunaa kiertäen.

Mies nauroi. “Totta kai, hyvä herra, totta kai! Te ette koskaan unohda... yhteistyökumppaneita.”

“Se oli vain yksi tapaaminen”, Väinö vastasi, yllättäen hieman epävarmana. Elämän lika! Hyvä on, nämä menneisyyden haamut eivät olleet pelkkää self-help-lätinää. Nähdä tämä mies lihassa täällä, muistaa...

Ylipainoisten kylpijöiden marssi yläkerrassa kuulosti säännölliseltä, jumputtavalta koneelta, hyvin öljytyltä ja armottoman tehokkaalta.

“Jälkikäteen oli helppo sanoa, että meidän sopimuksemme syntyminen oli ylipäätään teidän rautaisen tahtonne – joka määritteli koko elämäännne, Väinö-sama, niin se teki – ansiota ja ansioksi. Että kaikki eivät olisi pystyneet samaan! Että monella ei olisi ollut sellaista periksiantamattomuutta ja kykyä tehdä niin vaikeaa valintaa...”

“Minä maksoin sinut hiljaiseksi, eikä meidän pitänyt enää koskaan kohdata.”

“Emmekä me kohdanneet! Emme elämässä!” mies huudahti. “Mutta ette koskaan saaneet myöskään tilaisuutta kysyä, joten eikö tämä audienssi ole luojaan lykky?”

“Kysyä? Minä en halunnut tietää siitä mitään”, Väinö puolustautui.

“Mutta kai edes ilmeestä hänen kasvoillaan? Oliko hän pettynyt, kauhuissaan, vihainen? Aavistiko hän viime hetkellään, kuka minut oli lähettänyt? Lehdissä oli vain se vanha potretti, jossa hän hymyili niin tyynenä, joten oli helppo kuvitella, että hän oli ollut niin tyyni lähtiessäänkin...”

“Minä en halunnut tietää”, Väinö toisti ja puristi käden nyrkkiin. Hän seisoi nyt miehen yläpuolella altaan reunalla. “Siksi minä sinut palkkasin.”

“Ehkä syyllisyys ei ollut pahin asia”, tappaja sanoi. “Ehkä pahempaa oli se, että tarvitsitte apua... että oli jotain, mitä ette voineet hoitaa itse. Että maailmassa oli kuitenkin jotain, mitä edes Väinö Silvennoinen ei voinut tehdä, ja samalla myös minun kaltaisiani ihmisiä, jotka voivat!”

“Jos minä en olisi tehnyt sitä hänelle, hän olisi tehnyt sen minulle, ennen pitkää”, Väinö sanoi ja hätkähti. Miksi hän joutui selittelemään kellekään tekojaan? Ja vieläpä tälle miehelle, joka nyt riisui aurinkolasit päästään ja kääntyi katsomaan häntä maireana. Tatuoinnit miehen iholla liikkuiivat, lohikäärmeet syleilivät toisiaan.

“Mutta olisiko hän tehnyt sen teille *itse*?”

“Sitäkö luulet, että kadun?” Väinö kysyi ivalliselta yakuzalta. “Pahempi pelkuri hän oli kuin minä, mutta raivo koira myöskin, pahimmillaan vesikauhuinen. Jossain puuskassa hän olisi minut nitistänyt, suunnittelematta...”

“Mutta silti aivan *itse*! Raivo koira, kunniakkaampi kuin Väinö Silvennoinen!”

“Minä käytin älliä sentään!” Väinö hirmustui. “Paskat kunniasta, minä se selvisin ja hän ei. Se oli bisnestä ja vaati älyä niin kuin kaikki muukin. Jos te haluatte koetella minua siitä asiasta, niin raahatkaa *hänet* paikalla. Katsotaan sitten, kuinka vapisen! Minä vastaan teostani vain hänelle, jumalauta!”

“Oi, mutta hän on poissa”, murhamies sanoi ja hymyili. Lihavien miesten askelten jyrähtely voimistui miltei huomaamatta. “Vain minä jäin. Minä, muistutus siitä, että raja rautaisen tahdon ja pelkuruuden välillä on joskus –”

“Turpa kiinni!” Väinö huusi ja pälyili ympärilleen tajutessaan, että jokin oli pielessä. Entisestään paisuneet miehet marssivat yläkerrasta alas portaita tuimat ilmeet kasvoillaan. He kaikki tuijottivat vanhusta mustin, sieluttomin silmin, kohottivat kätensä kuin elävät kuolleet, nuo vieraat kädet, valmiina tappamaan. Heitä tuli joka suunnasta, ja vain yksi reitti kohti pientä takaovea oli avoin. Panniikki otti hänet valtaansa.

“Hänen katseensa haroi epäuskoisena ympäriinsä! Haroi oikein!” palkkatappaja huusi karkuun pinkaisseen Väinön perään. Ääni kaikui kylpylän seinistä. “Ettekä te nähneet sitä itse! Ette ollenkaan itse!”

Oo, tämä oli aivan liian helppoa, Ryuu mietti ja virnisti jokaisen kylpijän suulla, kun Väinö syöksähti pienestä keltakarmisesta ovesta sisään. Kyllä ukko leikki kovaa silloin, kun vielä kuvitteli, että kohtaisi vain harppujen helinää ja hymyileviä nuoria naisia. Ja tästä menee vain vaikeammaksi!

Vasemmalla kädellään hän rutisti kylpylän seinät kasaan – *tätä ei enää tarvita* – ja oikealla rakensi pitkän putken, jota Väinö juoksi. Sitten vasemmalla taas uusi paperi nipusta, uusi seinä ja uusi katto ja uusi lattia, oikea käsi vapautui ja alkoi poimia pieniä nukkeja, rakensi paperista pulpetteja, joissa nuket istuivat, ja vasen käsi avasi oven, josta Väinö pölähti keskelle oppituntia.

Ryuu puhui kahdella kielellä yhtä aikaa, taito, joka oli tehnyt hänestä nuoren legendan. Huomaamaton liike sormella ja opettajatar nousi seisomaan pöytänsä takaa. Koulu-univormuihin puetut lapset tirskahtelivat.

Väinö seisoι nolona luokan edessä. Tämä oli tapahtunut 50-luvun alussa Alavudella, mutta se olisi yhtä hyvin voinut tapahtua 2000-luvun Tokiossa. Toisen suupielen sanat olivat kalvo Väinön silmillä, kaksoisnäkö. Ryuu otti ankaran ilmeen ja heristi sormeaan.

“Väinö Silvennoinen”, opettajatar sanoi. “Kerro nyt kaikille se, mistä me sovimme eilen. Vai kissako vei kielen?”

Ryuan käskystä jättikokoinen oranssi kissa vilahti luokan suurten ikkunoiden takana juuri sopivan nopeasti. Hän sai suunnatonta mielihyvää nähdessään hengästyneen Väinön hätkähtävän, pälyilevän ympärilleen kuin hakien tukea luokkakavereista: *kai tekin näitte tuon?*

Mies kuitenkin sai itsensä hallintaan ja muisti, että oli kulunut hyvin pitkä aika siitä, kun hän oli ollut 10-vuotias ja antanut mielikuvituksensa laukata noin. Luokkakaverit tuijottivat tiukasti arvioiden taulun edessä seisovaa vanhusta.

“Mitä helvettiä täällä tapahtuu?” Väinö-poika kysyi lapsilta.

Opettajatar paukautti viivoittimella pöytään niin, että eturivin poika miltei tipahti penkiltä. “Kielenkäyttö!”

Väinö kääntyi ja katsoi nyt kuin houreessa naista, jolla oli hiukset tiukasti nutturalla ja jonka hän muisti valitettavan hyvin, osaamatta päättää, pelkäisikö tätä vielä. Hän sai jostain energiaa olla pelkäämättä.

“Hyvä on, hyvä on, minä tajuan”, Väinö sanoi. “Tämä on siitä siilistä. Mutta minä olin lapsi silloin. Lapset tekevät typeriä asioita.”

“Kuka välittää siilistä?” opettajatar Ryuu kysyi. “Sinun pitää kertoa nyt luokkatovereillesi, mitä teit Markku Tarvaiselle. Juuri niin kuin me sovimme.”

“Ei se ole mitään lapsille sopivaa”, Väinö ärähti. “Mitä yhteyttä te, neiti Koljonen, oikein haette? Että siksi, koska minä muksuna tapoin sen siilin, minä olen täysin paatunut, niinkö? Nämä kaksi erillistä juttua...”

Tyttö takarivissä viittasi. Ryuu antoi hänelle puheenvuoron. “Niin, Kamiko?”

“Minusta hänen pitäisi kertoa, mitä hän teki Markku Tarvaiselle”, Kamiko sanoi.

“Hyvä, Kamiko!” opettajatar vastasi. “Meidän kaikkien mielestä sinun pitäisi.”

“No kerrotaan sitten!” Väinö huusi naama punaisena. “Minä palkkasin jonkin tyyppin tappamaan hänet. En minä ole siitä ylpeä. Hän oli yhteistyökumppani ja me tunsimme kymmeniä vuosia, perustimme yhdessä yrityksen, eli Yhtiön, mutta hän menetti järkensä, hänestä tuli uhka... Minun täytyi tehdä se.”

“Miksi?” kysyi pieni, pulpettia vasten röhnöttävä poika ikkunan vierestä.

“Se on aikuisten juttuja”, Väinö sanoi. “Hän olisi voinut tehdä pahaa perheelleni.”

“Hän oli jo tehnyt pahaa sinulle”, Ryuu sanoi hieman lempeämmin nyt. Tämä oli kuin musiikin säveltämistä. Tarvittiin suvantoja. Jatkuva hyökkäys kaikilla resursseilla ei ollut eleganttia eikä tuottavaa.

“Katja ei ollut syy, jos te sitä kuvittelette”, Väinö sanoi ja puhuttelikin äkkiä koululaisyleisöä. “Kyllä se juttu minua häiritsi, mutta sen me sovimme Markun kanssa, bisneksen täytyy jatkua naisjutuista huolimatta, me molemmat ymmärsimme...”

“Sattuipa hyvin, että ensimmäisen avioerosi aiheuttanut mies muuttui myöhemmin uhkaksi, josta piti päästä eroon”, sanoi pitkätukkainen tyttö Kamikon vieressä.

“Noh noh, eipäs tehdä liian pitkälle meneviä johtopäätöksiä”, opettajatar torui.

“Bisnes...” Väinö aloitti, takelteli. “Bisnes ennen kaikkea. Markulle olisi käynyt huonosti joka tapauksessa. Vaikka koko Katja-juttu ei olisi tapahtunut. Hän menetti järkensä. Hän oli uhka... Bisnes...”

“Tylsääää!” huusi yksi pojista. “Siilijuttukin oli jännempi.”

“Se oli lapsen hölmöyksiä”, Väinö sanoi ja heilutti käsiään. Ryuu näki, kuinka hän hapuili lankoja, jotka olivat väistämättömästi karkaamassa. “Se oli turhaa.

En minä sitä siiliä nyt tappaisi, mutta Markku... hänet oli pakko. En minä sitä tuommoisille lapsille pysty selittämään. Kun te kasvatte isoiksi, te ymmärrätte...”

“Mitä me sovimme?” opettajatar kysyi. “Totuus, Väinö, totuus.”

“Me sovimme, että minä sanon, että sen siilin olisi voinut vielä pelastaa, jos olisi tahtonut, keksinyt jotain muuta, mutta minä en sitä silloin tajunnut, *se oli hätätilanne*, perkele!” Väinö huusi ja hänen äänensä särkyi. “Ei siinä ehtinyt ajattelemaan...”

“Kummasta me nyt puhuimme, siilistä vai Markku Tarvaisesta?” kysyi kirkaskatseinen tyttö takarivistä.

Ryuu hymyili paksujen pullonpohjalasiensa takaa ja hivel i karttakeppiä.

“Onko niiden välillä jotakin eroa, Matsuko?” hän kysyi hunajaisella äänellä.

Se koko ekskursio oli menossa päin helvettiä pahemmin kuin Väinö olisi ikinä saattanut kuvitella. Seesteiseen temppeliin palaaminenkin olisi ollut armahdus.

Kaksikymmentä terävää silmäparia tuijotti häntä mustien hiuksien alta odottaen, että hän puolustaisi itseään, sanoisi jotain järkevää, esittäisi jonkin semmoisen vedenpitävän perustelun, joka ei jättäisi mitään epäselväksi, mutta hän ei pystynyt siihen, ei sellaista perustelua ollutkaan. Ääni takertui kurkkuun niin kuin sinä päivänä yli kuusikymmentä vuotta aikaisemmin, jolloin hänen oli pitänyt neiti Koljosen käskystä kertoa siitä pirun siilistä. Eikä hän silloinkaan tiennyt todelta, miksi oli tehnyt sen, mutta silloin oli ollut helppo saada anteeksi, seurata vain käsikirjoitusta...

Hän oli valmis sanomaan mitä tahansa tälle armottomalle jälkielämän tuomariholle, kunhan pääsisi sitten pois täältä, saisi palata pulpetille, istua siinä hiljaa ja seurata oppitunnin etenemistä... ehkä neiti Koljonen kertoisi Ameriikkojen maantieteestä?

Hiljaisuus painosti yhä enemmän. Hetkellä millä hyvänsä hänen olisi pakko avata suunsa ihan vain siksi, että tuo hyinen tunnelma tuhoutuisi.

“Mutta kidutitko sinä siiliäkin niin kuin ystävääsi Markkua silloin, kun vaadit häntä jättämään vaimonsa tuon Katja-suhteen vuoksi?” neiti Koljonen kysyi vakavana.

Väinö kääntyi tuijottamaan opettajatarta. Hän räpäytti silmiään pari kertaa ja yritti käsitellä tätä uutta tietoa mahdollisimman nopeasti. Oivallus.

Hän tuijotti nyt tarkemmin ensin neiti Koljosta ja sitten japanilaista koulu-luokkaa, joka oli oudompi kuin miltä oli ensin vaikuttanut. Hän vilkaisi taakseen ja näki liitutaululle piirretyn hymyilevän lohikäärmeen. Hän ajatteli nopeasti ja muisti jotain, mitä oli sanottu aiemmin temppelissä. Valaistuminen.

“Ei, minä en kiduttanut siiliä”, hän lopulta totesi hiljaa ja katseli varpaitaan. “Mutta olette oikeassa, neiti Koljonen, minä todellakin tein ilkeästi Markulle. Minä todellakin olin julma ja epäoikeudenmukainen.” Transsendenssi.

“Haluatko kertoa koko luokalle, mitä oikein tapahtui silloin?” opettajatar kysyi.

“Me Markun kanssa omistimme saman verran Yhtiöstä, mutta minulla oli tärkeiden osakkeenomistajien tuki. Kun sain selville, että hänellä ja vaimollani oli suhde, kerroin selväsanaisesti, että hiostaisin hänet kokonaan ulos yrityksestä, ellei hän ottaisi eroa *omasta* vaimostaan. Minkä minä menetän, sen hänkin menettää. Hän totteli harkittuaan asiaa. Tajusi, kuinka tärkeä yritys on. Silti hän ajautui sittemmin alkoholismiin ja hiljalleen menetti järkensä. Se oli kaikki minun syytäni.”

Traaginen tarina. Kuten tarina pojasta, jonka yläluokan pojat olivat pakotta-neet nuijimaan siiliä vasaralla. Kuten käsikirjoitus, joka hänelle oli annettu teon sovittamiseksi. *Huomenna aamulla luokan edessä kerrot juuri nämä asiat...*

Väinö pakotti itsensä vakavaksi ja surumieliseksi. Luokka tuijotti häntä hiljaa.

“Onko mitään muuta, mitä haluat kertoa meille, Väinö?” neiti Koljonen kysyi.

Esimerkiksi siitä, mitä Markku, keksijä ja kehittäjä, oli luonut. Minkä Väinö oli tältä perinyt ja piilottanut. Mikä oli Yhtiön ja ihmiskunnan tulevaisuuden suuri mahdollisuus. Minkä hän oli itse vienyt mukanaan toiselle puolelle.

“Ei, eipä kai”, Väinö sanoi ujusti ja vilkaisi alaluokan opettajaansa.

Tämä näytti pettyneeltä ja puristi nyt karttakeppiä hieman tiukemmin, mut-ta ei sanonut mitään. Silloin joku koputti oveen.

Se oli ollut jo niin lähellä! Ryuu halusi kirotta, mikä oli hänelle epätyypillistä. Uk-ko tanssi jo hänen pillinsä tahtiin, mutta jokin itsepäisyyden mekanismi esti tätä yhä avaamasta sydäntään. Nyt oli joka tapauksessa selvää, että tuo kova kuori oli

murrettavissa, ja kyllä Ryuulla aseita riitti. Jokaisen ihmisen elämä oli täynnä näitä pieniä piikkejä sielussa, nauvoja ihon alla, joita hän voisi repiä esiin.

Se oli ollut pieni takaisku. Hän oli kohdannut hankalampiakin tapauksia. Oli aika siirtyä eteenpäin, kääntää uusi sivu kuolemassa. Markku Tarvainen oli umpikuja, toistaiseksi. Selvästi ukkoa vaivasi se, mitä oli tapahtunut, mutta ilmeisesti myös tuo toinen äijä oli ollut melkoinen urpo, jonka kuolema ei todellisuudessa ollut maailmalle suuri menetys. Ryu pystyi samaistumaan Väinöön: se tehdään, mikä pitää tehdä.

Niin myös hän tekisi. Samat periaatteet, jotka johtivat ukon likvidoimaan yhtiökumppaninsa, motivoivat myös Ryu Lahtista eteenpäin, yhä syvemmille tasoille, häikäilettömämpiin manipulaatioihin. Olet vain etappi tässä elämässä. Katso, minkä kauniin origamin minä sinusta taittelen.

Hän koputti luokan oveen. Poliisikomentajan trenssitakki oli läpimärkä. Inspiraatio siihen oli tullut Helsingin sateisesta yöstä.

Joku opiskelijoista avasi oven, poliisit astuivat sisään, Väinö tuijotti kummissaan.

“Saanko arvata: tämä liittyy Markku Tarvaisen kuolemaan?” hän kysyi.

“Tarvaisen? Ei suinkaan. Miksi liittyisi?” Ryu-poliisikomentaja ihmetteli ja hieroi sänkistä leukaansa. “Ei, olen pahoillani, mutta tämä liittyy tyttärenne.”

Väinö vavahti silminnähtävästi.

“Ehei. Ehei. Minulla on monia syitä katua Markkua. Mutta Outi ei ollut mitenkään... Minulla ei ollut sen kanssa mitään tekemistä!”

“Ei tietenkään”, poliisikomentaja sanoi. “Me tiedämme, miten hän menehtyi. Tämä on se ilta, kun tulimme tuomaan uutisen teille.”

Ja se oli se ilta. Talon räystäistä valui solkenaan vettä. Pelti rämisi. He eivät seisooneet enää luokan edessä, vaan Väinön ja tämän seuraavan (ja viimeisen) vaimon Kulosaaren asunnon ulko-ovella. Paitsi ettei se ollut Kulosaari, sillä taivaanranta oli erilainen: siellä kohosi pilvenpiirtäjiä, Eiffel-tornin kopio, televisiotorneja – kaikki sateisen ja synkän alkuillan harmaan kajon maalaamia.

“Ystäviensä mukaan tyttärenne oli jo pitkään ollut omissa oloissaan. Hän oli kuulemma sotkeutunut joihinkin hyvin erikoisiin asioihin”, Ryu sanoi empaattisesti ja suoristi poliisilakkiaan. “Ne asiat olivat alkaneet riivata häntä. Olemme tutkineet ilmiötä ja se vaikuttaa olevan nuorison keskuudessa laajempikin.”

“En ymmärrä”, Väinö sanoi hieman täristen. “Totta kai se on nuorison keskuudessa laajempi ilmiö. Hän kokeili kovia huumeita. Kolmas kerta oli tuhoisa. Hän teki virheen, oli huono tuuri. Hän...”

“Meillä on syytä epäillä, että kyseessä eivät olleet huumeet lainkaan”, poliisi sanoi. “Vaan pikemminkin... kirous.”

Jostain kuului ukkosen jyrähdys.

“Kurous? Mitä samperia sinä horiset?” Väinö tiukkasi. “Hän kuoli jo yli kolmekymmentä vuotta sitten, sinä idiootti. Juuri tällaisena iltana. Hän kokeili ystäviensä kanssa jotakin, jonka piti olla kevyempää, kuin mitä se oli –”

“Ei suinkaan, ei suinkaan, herra Silvennoinen”, poliisikomentaja keskeytti. “Totta puhuen, tätä on yritetty pitää salassa medialta... Mutta on mahdollista, että tyttärenne Outi oli joutunut tahtomattaan tekemisiin pahojen henkien kanssa. Henkien, jotka ovat leviämässä maahan tälläkin hetkellä.”

“Pahojen henkien?”

“Hän oli alkanut selvittää erään mystisen pehmolelun, Herra Mikio -nimisen nallen, salaisuutta. Se johti hänet tutkimusmatkalle pohjoiseen, josta hän löysi ystävättärensä kanssa lelutehtaan, jonka epäilemme olevan kirottu... Ystävätär on nyt myös kadonnut. Parhaat upseerimme etsivät häntä. Pelkäänpä kuitenkin, että pahin on jo tapahtunut.”

Väinö peitti kasvonsa kädellään ja pyöritti päätään. “Mitä vitsailua... Jättäkää minut rauhaan, olkaa niin kilttejä.”

Komisario Lahtinen nyökkäsi kohteliaasti. “Ajattelin vain, että teidän on hyvä tietää, kaiken varalta. Pidämme teidät ajan tasalla. Ja muistakaa varoa täytettyjä eläimiä, erityisesti nalleja...”

Samalla hetkellä, kun Väinö Silvennoinen perääntyi takaisin asuntoonsa ja pamautti oven kiinni, Ryu pyyhkäisi kädellään poliisihahmot pois mustalta laudalta. Ne pomppivat ulos kehästä ja katosivat tyhjyyteen, matkustivat takaisin ihmisten maailmaan, pois Synkiltä etäisyyksiltä. Ryu tarttui papereihin ja rakensi talon, jonka muisti sisustuksineen piiruntarkasti niistä valokuvista, jotka oli käynyt läpi matkalla kartanolle. Se oli ollut ihmisajassa ehkäpä vain muutamia kymmeniä minuutteja sitten, mutta täällä – ja hänen päänsä sisällä – se oli tapahtunut jo aikojen alussa. Seuraavan näytöksen aika.

Väinö yritti ajatella, mutta hänelle ei suotu aikaa. Jostain kuului aivan liian ääne-
käs narahdus. Hän kääntyi katsomaan Kulosaaren asuntoa, ja jostakin syvältä
muistista kumpusi vaistomaisesti kysymys: "Marjo? Oletko se sinä?"

Vaikka Marjo oli kuollut jo vajaa kymmenen vuotta ennen häntä. Miten ty-
perää.

Hetkeä myöhemmin: "...Outi?"

Vaikka *siitä* taas oli jo yli kolmekymmentä. Houkka. Mutta ehkäpä...

Hän käveli laajaan tilaan, yhdistettyyn olohuoneeseen ja keittiöön. Se oli hy-
vin valaistu, mutta yksi kattovaloista räpsähteli päälle ja pois. Ukkonen paukkui
jossain, ei enää kovin etäällä. Hän näki itsensä nyt peilistä ensimmäistä kertaa ai-
koihin, suurista olohuoneen lasi-ikkunoista, joiden takana levisi vain sanoinku-
vaamaton pimeys.

Ukkonen iski jälleen. Hän havahtui liikkeeseen vasemmalla, mutta kääntäes-
sään pänsä näki, ettei siellä ollut ketään.

Keittiön pöydällä istui sininen nallekarhu, joka hymyili. Sen vatsassa luki
'Herra Mikio'. Tuliainen työmatkalta Japanista. Väinö olisi voinut vaikka vanhoa
kuulevansa jostakin painostavaa viulumusiikkia.

Herra Mikiolla oli korva lerpallaan ja päässä silinterihattu. *Hänen pienelle
prinsessalleen, kaikki kaunis maailmassa...*

Väinö tarttui keittiöveitseen, joka tökötti yksin telineessä. Samalla valot
sammuivat. Kun ne syttyivät uudelleen, Herra Mikio oli poissa.

Väinö kiersi veitsi kädessä laajaa huonetta, kunnes löysi nallekarhun sohvien
välistä. Se makasi maassa kyljellään. Hän lähestyi sitä varovasti.

Yhtäkkiä karhun vatsasta alkoi työntyä ulos pitkiä mustia hiuksia. Sen silmiin
syttyi purppuranpunainen valo. Sähköt menivät jälleen, ja jotenkin Väinö tiesi,
että tällä kertaa ne eivät tulisi enää takaisin. Ensin yksi, sitten toinen kalmankal-
pea käsi työntyi ulos Herra Mikion vatsasta. Nalle hymyili tyytyväisenä revetes-
sään kahtia. Luiseva hahmo, jonka kasvot olivat mustien hiusten peitossa, luiker-
teli kokonaan ulos pehmolelusta ja seisoi käsiään venytellen, huojuen ja horjuen,
Väinön edessä. Väinö kohotti veitsen ja oli valmis sanomaan jotakin uhmakasta
ennen kuin olento suki hiukset pois kasvoiltaan.

Siinä seisoi Outi, tuhkanharmaa iho loistaen, kelmeät silmät isäänsä kohdis-
tettuina.

Se ei ollut sitä, mitä Väinö oli odottanut, ei alkuunkaan.

“Isi”, sanoi käheä ääni. “Isi, minä olen tullut takaisin sinun vuoksesi.”

“Myöhäistä, kulta”, Väinö änkytti järkyttyneenä, vaikka yrittikin tarrata tiukasti kiinni kaikkeen siihen, mitä oli järkeillyt. “Meille molemmille kävi jo huonosti.”

“Niin. Meidät molemmat kirottiin”, sanoi hahmo, joka näytti Outilta. “Omalla tavallamme me olimme kirouksen vankeja alusta lähtien, isikulta. Tänne asti. Minulta jäi niin paljon jälkeen – muistatko nallen, jonka annoit, kun täytin viisi, ja kerroit, että olen sinun pieni prinsessasi nyt ja ikuisesti?”

“Muistan, tietysti muistan. Sinä vainosit minua aina”, Väinö kähisi ja tunsu kyynelten kihoavan silmiinsä, mutta yritti sitten vaihtaa aihetta pysyäkseen järjissään. “Millaista siellä on? Toisella puolella? Että olen pian valmis...”

“Toisellakaan puolella me emme pääse koskaan täysin vapaiksi. Meidän kahleemme eivät koskaan katkea, sanomattomat sanamme roikkuvat ilmassa. Sinä tiedät pian. Saat tulla nyt jo kanssani, jos vain –”

Pimeydessä he seisoivat vastakkain, mittailivat toisiaan kylmillä katseillaan.

“Jos vain teen, mitä tämä paikka haluaa minun tekevän”, Väinö täydensi. “Myönnyn kaikkeen nöyryytykseen ja annan itseni pengottavaksi läpikotaisin. En tiedä, kuinka kauan jaksan enää sitä. Olen niin lopen uupunut.”

“Näitä maita kutsutaan Synkiksi etäisyyksiksi”, kummitus sanoi. “Täällä jokaisen on tehtävä tiliä – nyt, eikä enää koskaan myöhemmin. Usko minua, olen käynyt tämän kaiken läpi kuten sinäkin.”

“Kohdannut menneisyytesi menetykset, niinkö? Eikö ole mitään muuta tapaa?”

“Voit taistella niitä vastaan tai antaa kaiken mennä.”

Väinö naputteli veitsen kahvaa. Hän ei ollut vielääkään laskenut teräasetta.

“Onko täällä ketään, tiedätkö, päällysmiestä? Ketään, jonka kanssa voisi neuvotella? Minä olen aina ollut hyvä neuvottelemaan.”

Kalpea, mustatukkainen hahmo horjui lähemmäs. Outilla ei ollut milloinkaan ollut mustaa tukkaa.

“Miten kuoleman kanssa voi neuvotella?” ilmestys kysyi. Sen ääni kumisi ontoutta. “Mitä ihminen voi sille tarjota Kynnyksen ylitettyään?”

“Minulla on salaisuus, josta elävät olivat valmiit tekemään paljonkin”, Väinö vastasi. “Jos voisin puhua jonkin korkeamman tahon kanssa, kuolleet voisivat oppia sen, mitä elävät todella haluavat eivätkä saa...”

Hirviön silmät kimaltelivat, mutta se pudisti päätään jyrkästi. Sen ylikuonollisen pitkät sormet hapuilivat ilmaa. “Ei, isi, väärin käsität! Täällä vain otetaan, ei koskaan anneta – vainotaan, ei vapauteta. Yksi kerrallaan teidät kaikki riistetään tyhjiksi mitä kauhistuttavimmin tavoin. Minä olen täällä hakemassa sielusi, hyvällä tai pahalla... Ainoa kauppa: puhu tai koe puhtain kauhu ja kärsimys!”

Sanomatta mitään Väinö pinkaisi karkuun. Ei ulko-ovesta, vaan hirvityksen ohi, sohvan yli ja suoraan läpi ikkunasta. Mikä täällä enää saattaisi pahasti sattua?

Ryuu karjaisi raivosta. Hän yritti hapuilla Väinön yöpuvun liepettä, mutta sormet eivät olleet sittenkään aivan tarpeeksi pitkät. Kummitus ulvoi, kun ikkunalasi särkyi paperisilpuksi, eikä Ryuu päässyt ukon perään, sillä hän joutui äkkiä molemmin käsin kiskomaan paperia ja luomaan laudalle jotakin, johon tämä laskeutuisi mielipuolisen syöksyn seurauksena.

Se oli ollut odottamatonta. Aivan kuin mies ei olisikaan todella muuttunut kauhusta kankeaksi. Kuka ei olisi, kohdatessaan menehtyneen tyttärensä haamun?

Tämä Silvennoinen taisi itse olla jokaisen kauhuleffan mörköjä pahempi hirviö.

Väinö tömähti rinteeseen ja pyöri sitä alaspäin. Ryuu taitteli rinteen pohjalle suppilon, johon kuollut liikemies syöksyi. Punaisena hohkaavaa putkea pitkin vanhus poukkoili, ärjähdellen ja kiroten, alas asti, jossa odotti nyt valmiina studio ja sen edessä penkkirivit täynnä iloisia, nauravia ihmisiä, ja tirehtööri tai juontaja tai mikä-tahansa mauttomassa keltapunaisessa univormussa, suupielet pysyvästi ylös venytettyinä, hiukset naurettavasti taivaaseen sojottaen, hyppelehti ympäri lavaa, ja kun ruudulla välähteli animoituja tähtiä, hän osoitti teatraalisesti molemmilla käsillään suurta lasikoppia. Siihen Väinö Silvennoinen putosi kivuttomasti taivaasta. Jostain kuului *boiiiing*. Yleisö villiintyi. Pöydän takana tuomaristossa nainen ja mies kikattivat. Torvet törähtivät ja erinäisiä ääniefektejä sinkoili ympäri huonetta.

Kaikki kamerat zoomasivat Väinöön.

“Jjjjjaaa meillä on seuraava kilpailija! Väinö-san suoraan Su-su-suomesta!” juontaja kiljui mikrofoniin. Pukuihin puetut apinat taputtivat.

“Väinö, jolle elämä oli PELIÄ! Katsotaan kuinka hän selviytyy TÄSTÄ pelistä!”

“Hei, hetkinen!” Väinö protestoi, pyöri ympäriinsä ja hakkasi lasikopin seinää.

“Kyllä, SUURIN kaikista peleistä!” Ryuu kailotti. “Pystyykö Väinö keräämään kymmenen miljoonaa jälkielämäpistettä ja voittamaan itselleen OMAN – YKSITYISEN – TAIVAAN? Taivaan, jossa ei ole vasemmistolaisia, feministejä, sosiaalituen varassa eläviä EIKÄ niin sanotusti ‘mitään turhaa paskaa?’”

Yleisöltä pääsi kollektiivinen *ooooohhh*. Kamera kohdistui yksittäiseen apinaan, joka raapi päälakeaan liioitellusti – sitten kuva kiskaistiin taaksepäin ja koko studio paljastui maanisessa väriloistossaan. Panelistit nyökkäilivät hyväksyvästi.

Se oli vähän liikaa, Ryuu tiesi. Mutta hän ei hillinnyt enää itseään. Saakoon ukon ahneus ja mielettömyys arvoisensa puitteet!

Nekromantin ammatissa hän oli jo kauan sitten hylännyt tavallisen väen elämän piskuiset kiistakapulat, joihin niin sanottu poliittinen suuntautuminenkin kuului. Hän oli kulkenut Kynnyksellä, taittanut Synkkiä etäisyyksiä useammin kuin kukaan suomalaisista virkaveljistään ja huijannut parhaista parhaimpia mitä kiehtovimmin keinoin. Samalla hän oli ylhäältä ja etäältä nähnyt ihmisaatteiden lopullisen vähäpätöisyyden. Vasen tai oikea, liberaali tai konservatiivi, he olivat kaikki väärässä, pian maatuvia ja mädäntyviä lihoja, jotka tuhlasivat aikansa sokeaan väntämiseseen. Siitä huolimatta hän ei voinut olla pilkkaamatta ukon harhaisista materialismista. Kuinka sopivaa olisikaan, että juuri tällä tasolla, olemattomia jälkielämäpisteitä metsästäessään Väinö Silvennoinen vihdoinkin sortuisi oman maailmankuvansa uhriksi?

Yleisö taputti jo.

Spottivalot sokaisivat Väinön mielipuolisen tirehtöörin huutaessa epämääräisyyksiä suuresta kilpailusta. Psykedeeliset kuviot kiemurtelivat studion seinillä kuin happoiset lohikäärmeet. Jostain pölähti lauma buddhalaismunkkeja, jotka osoittelivat Väinöä ja nauroivat hysteerisesti. Huutomerkit välkkyivät lasikopin päällä roikkuvassa taulussa.

Tämä oli hetki hetkeltä typerämpää, mutta Väinöllä oli jo suunnitelmia. Jälkielämäpisteitä? Hyvä on, hankitaan jälkielämäpisteitä.

“Tee pahimpasi!” hän huusi tirehtöörille.

“Oliko se äitisi antama elämänohje?” juontaja kiekui takaisin. Yleisö nauroi, jostakin syvältä kaikui moninkertaistuva alamaailman perkussoiden *ba-dum-tshhh*, syvyyksien sting. Munkit taputtivat käsiään.

“Ei. Hän sanoi, että tyhjännaurajasta ei miestä tule”, Väinö sivalsi. Lisää hultvattomia ääniefektejä, digitaalinäyttöön ilmestyi nollien tilalle numero 500. Viisisataa pistettä.

“Niin hän sanoi! Ja sitä periaatetta olet noudattanut!” juontaja myönsi kikatuen.

“Ei tuossa elämässä ollut paljon naurettavaa, tyhjää tai muutakaan”, Väinö vastasi.

“Mitä yleisö sanoo? Kai tuostakin voisi jotain pisteitä antaa?”

Yleisö naputteli hämärässä hohtavia pieniä näyttöpäätteitä ja numerot juoksivat ruudulla. Kovin avokätisiä he eivät olleet.

“Koska olet vauhdissa, kerropa seuraavaksi: monta kertaa petit toista vaimoasi?”

“Täh”, Väinö totesi, hätkähti. “En kertaakaan.”

Yleisöstä kuului vaimea *buu*. Siitä samasta putkesta, jota pitkin Väinö oli põlähtänyt studioon, ryöpsähti aimo annos vettä hänen päälleen – ei liian kylmää, mutta hän kiljaisi säikähdyksestä.

“Ai niin, unohdin sanoa”, juontaja pahoitteli. “Että peli ei olisi liian helppo, vääristä vastauksista rokotetaan! Mutta haasteisiinhan sinä olet tottunutkin!”

“Mitä väärää tuossa muka oli, kahjo!” Väinö tiuskaisi. Ja huusi – lisää vettä, hieman enemmän tällä kertaa. Muutama apinoista piiloutui pöydän alle, myötä-häpeästä ehkä.

Jokaiselle studion ruudulle pärähti sama mustavalkoinen kuva nuoresta tummatukkaisesta naisesta ja Väinöstä poistumassa yökerhosta. Prahassa.

“Kuinka te –”

“Me tiedämme kaiken! Kaiken! Me olemme purgatorion paparazzeja!”

“Ei se voinut olla väärä vastaus. Minä en muistanut tuota edes itse...” Väinö aloitti ja tajusi sitten kauhukseen, että se oli totta. Että oli pystynyt elämään jo niin pitkään sen tiedon kanssa, että oli unohtanut. Vatsaa pisti, mutta lisää vettä pärskähti päälle, mikä havahdutti hänet. “Hei, mitä ihmettä! Se on totta!”

“Kun mainitsin väärät vastaukset, tarkoitin toki myös *moraalisesti* väärää.”
juontaja selitti. “Ja tuo se oli vasta väärin, oi pojat!”

Yleisö oli muuttunut todella viileäksi. Väinö tajusi, että oli menettämässä heidät. Tuomaritkin olivat vakavina. Vettä oli jo melkein polviin, lasikopissa ei ollut reikiä.

“No, nautitko tuosta illasta? Ja kahdesta seuraavasta?”

“Totta hitossa nautin”, Väinö sanoi. “Minä olen mies, kuka mies ei nauttisi... Ei se ollut mitään tietoista julmuutta Marjoa kohtaan, meillä oli vain todella pitkä suvantovaihe, ja minä en ollut sellainen äijä, joka sitä kestäisi.”

“No se oli ainakin rehellistä, vaikkakin todella arveluttavaa. Ei vettä, ei pisteitä! Julmaa toki oli, että et kertonut mitään vaimollesi sittenkään, kun hän jo tiesi.”

“Ei hän sitä milloinkaan...”

“Tuosta tulee tripla-annos!”

“Arrgh! Mitä tautisen tautista, sinä idiootti!”

Vettä ryöppysi loputtoman tuntuisesti koppiin. Väinöä vihlaasi ikävästi, eikä hän osannut selittää, johtuiko se käsitelystä aiheesta vai siitä, että yhtäkkiä hän eli jälleen uudelleen yhtä kesäpäivää mökillä, jossa Marjo oli ollut hiljainen ja masentunut, sen jälkeen... ja hän oli ajatellut *hitot siitä, minun ei tarvitse tätä oikuttelua katsella, lähdenpä uimaan...* ja se oli pitkä ja vimmainen, turhautumisesta ja syyllisyydestä kummunnut uintimatka, hän oli ollut todella taitava uimari jo nuoresta pitäen – mutta siellä pitkällä järvenselällä, kauempana kuin hän oli ikinä käynyt, tuli yhtäkkinen tunne kaikkien etäisyyksien kaikkoamisesta, jolloin hän luuli sitä sydänkohtaukseksi, säikähti niin, että unohti hetkeksi pysyä pinnalla, pää painui veden alle ja hän tajusi, että se voisi olla loppu... taisteli vastaan, nousi takaisin ja ui rantaan tuntematta yhtäkään käsivetoa, mieli jossain aivan muualla ja jälkikäteen kauhua täynnä.

Hän ei sen päivän jälkeen ollut käynyt kertaakaan uimassa yksin.

“Hän sai tietää, monien mutkien kautta! Ja vaikka ette ikinä puhuneet siitä, sinä tiesit sen... näit sen hänen silmissään. Tämä oli petos, jonka suunnittelit teille kaikille, myös itsellesi”, juontaja selitti kärsivällisesti. “Harvoin pystyit yhtä pätevään!”

Vettä oli napaan astia. Väinöä ei naurattanut niin kuin kaikkia muita.

“Poikasi oli rannalla kun palasit uimasta, hymyili nähdessään, ja sillä hetkellä sinä vihasit häntä, vaikka sinun olisi pitänyt vihata itseäsi. Syyttää vedestä keuhkoissa vain kaikkea sitä kunnioituksen puutetta, jota tunsit perhettäsi kohtaan.”

“Ne eivät olleet helppoja aikoja! Outi...”

Lisää vettä, niin paljon vettä. Hänen huutonsa hukkuu ryöppyyn, hän alkoi vaistomaisesti nousta varpailleen.

“Väärin! Ne olivat sinulle *mitä helpoimpia* aikoja! Sinä olit perustellut itsellesi kärsimyksesi vapaalipuksi mihin tahansa moraalittomuuksiin, joihin vain milloinkin halusit langeta! Ehkä aviorikosta et tehnyt useammin, mutta se kaikki muu välinpitämättömyys... Työntekijöitäsi, vaimoasi, poikaasi, ystäviäsi ja kumppaneitasi kohtaan! Koska he eivät voineet kärsiä niin hiljaa ja kauniisti kuin Väinö Silvennoinen, hammasta purren, he olivat heikkoja ja ylikäveltäviä!”

“Se ei ole totta!” Mutta se oli totta, eikä hän enää kironnut vettä, hän kammosi sitä. Vanha risupartainen paholainen mustan virran alla kiskoi häntä jalasta, kuten sinä päivänä Saimaalla, *tule, liity ihmeessä seuraani, me kaksi olemme niin samanlaisia!*

Hän räpiköi kauhuissaan nytkin, enemmän muiston kuin lasikopin vankina.

Tämä oli hyvin henkilökohtaista, Ryuu myönsi, hyppelehtiessään lasikopin ympärillä eri väristen spottivalojen pyöriessä Väinön kamppailun tapaan yhä kiihtyvää vauhtia. Mutta siinä, missä vanhuksen muisto oli alkukantaisen pelon kyllästävä, hän itse näki omaan menneisyyteensä loistavana, hymyili ja joi muistoa kuin kokonaista järveä tyhjäksi. Se oli hänen voimiensa lähde, hänen suuren tietonsa alkumeri.

Kaunis päivä toisella järvellä, kirkas sininen taivas, pittoreskempi kuva kuin harmaat pilvet Väinön uintiretken yllä. Kolme pientä poikaa kalastamassa, Ryuu veljineen, silloin, kun hänen nimensä ei vielä ollut Ryuu. Väittely jostakin typerästä asiasta, lapsen kimpaantuminen. Hänen veljensä huitaisi airolla, naurettavan hiljaa mutta niin yllättäen, ettei Ryuu ollut osannut odottaa sitä. Ehkä heistä kukaan ei ollut osannut. Hän horjahti, kaatui veneestä. Vesi otti vastaan.

Hän upposi pohjaan – ei ollut kovin syvää. Äänet, vääristyneet ja kauhistuneet jostakin ylhäältä, läheltä mutta silti aivan toisesta maailmasta, hengittävien

maailmasta. Hän kuuli ne ja kuuli niiden vaikenemisen, kaiken pimenemisen, vääristymisen. Näki silti yhä saman maailman vedenpohjassa, ja kun ihmiskasvot taas ilmestyivät...

Niin hän oli joutunut Kynnykselle. Mutta tämän nimenomaisen osan hän halusi unohtaa vielä enemmän kuin Väinö oli tahtonut unohtaa omat heikkouksensa supisuomalaisen maiseman idyllissä. Ryuulle muisto jatkui siitä, kun kymmenen päivää myöhemmin hän heräsi sairaalassa, mieli ja silmät avoinna maailmalle, joka oli muuttunut peruuttamattomasti.

“Kerro, kerro, kerro! Kerro totuus!” hän vaati Väinöltä nyt, niin kuin he olivat kaikki vaatineet häneltä, kun hän oli tyhmänä, pelokkaana pikkupoikana kertonut nähneensä järjestyttäviä asioita maatessaan koomassa. Mutta Väinö vain pyöritti päätään, ehkei edes tajunnut, mitä häneltä odotettiin.

Niin, ei hänkään ikinä pystynyt selittämään veljilleen, vanhemmilleen eikä ystävilleen, miksi katsoi heitä nyt niin eri tavalla ja tunsii iljetystä heidän kasvojaan kohtaan, joten hiljalleen hän menetti heidät kaikki. Menetti viattoman valon maailmalle, joka oli niin eri asia, niin paperinohutta...

Vuosia myöhemmin hän löysi ihmisiä jotka olivat kokeneet saman, kulkeneet Kynnyksellä, mutta heidän naiiveista maailmankatsomuksistaan ja vaatimattomasta mustasta magiastaan hän ymmärsi, etteivät myöskään he olisi ikinä niin kuin hän. He olivat vain kurkistaneet sinne, eivät eläneet siellä. Yhteisestä sanattomasta sopimuksesta kaikki vaikenivat siitä, mitä olivat nähneet, niin myös Ryu. Mutta yksin ollessaan hän tahattomastikin hymyili tietäen, mistä oli selvinnyt ja mikä oli jäänyt taakse: Varjo-Ryuu, se poika, joka ei ikinä palannut. Ja hänestä tuli velho, harvoista harvinaisin, sillä ei ollut mitään tärkeämpää maailmaa kuin se, joka sykki valon takana. Sen piiloutunut läheisyys, josta hän imi voimansa, oli koko olemassaolon sytyke.

“Joko edes pelkää?” hän vaati saada kuulla Väinöltä, huomasi vihastuneensa.

“Kyllä, saatana, kyllä pelkään!” vanhus vastasi, pärskäytti juuri ja juuri veden pinnan yläpuolella. Totta kai pelkäsi, vaikka ei ollut nähnyt edes pahinta, oli selvinnyt Kynnyksen yli yhdellä vaivattomalla askeleella niin kuin suurin osa tosi-kuolleista, surkimus ja raukka, ei edes tiedä miten helpolla pääsi...

“Ei siitä jälkielämäpisteitä tule, mutta olkoon menneeksi!” juontaja riemuitsi ja väänsi jättimäisestä vivusta, jolloin lasikopin seinä aukesi, vedet vapautuivat ja henkeään haukkova Väinö rojahti maahan. “Taitaa olla seuraavan ohjelmanumeron vuoro!”

Kiskoja pitkin studioon kuljetettiin suuri, ruma härveli, joka näytti olevan peräisin vanhoista tieteiselokuvista. Sen kärki käännettiin Väinöön päin. Hän pääsi juuri ja juuri jaloilleen, kun sädettimestä alkoi kuulua hurinaa ja sen kärjestä singahti vihreä laser-säde, joka osui suoraan häneen. Hän näki omien ääriviivojen sa hehkuvan ja yritti liikkua, mutta laser oli jähmettänyt hänet, vanginnut kenttäänsä.

“Nyt kannattaa perääntyä.” juontaja sanoi yleisölle.

Väinö tunsu kehonsa muuttuvan. Luut hänen sisällään elivät, pullistuivat. Kaikki kehossa pullistui. Hänen ympärillään itse studio, sen propit ja ihmiset kuituivat. Hän kasvoi, laajeni, kohosi! Hän katsoi ihoaan suu auki ja näki sen olevan vihreää.

Hänen suuri päänsä halkaisi studion katon ja silti hän jatkoi kasvamistaan. Hän huudahti kauhusta ja ääni oli pedon karjuntaa.

Ja niin hän huojui Tokion yllä, karjuen. Hän tunsu pistoksen ihossaan, kääntyi katsomaan, näki minikokoisten ohjusten suhahtelemaan kohti. Hänen ympärillään poukkoili hävittäjiä, miniatyyritankit lähestyivät katuja pitkin.

Hän horjahti, potkaisi polvellaan kerrostalon kumoon, tajusi juuri ja juuri kuulonsa rajamailta kuuluvat pienten ihmisten kirkaisut. Hän yritti paeta, mutta murskasi alleen yhä enemmän, autoja ja taloja ja – hyvä luoja, oliko siellä ihmisiä? Olivatko kadut täynnä ihmisiä? Hän ei nähnyt, ei pystynyt erottamaan... Täytyi pysyä paikallaan...

Se oli täydellisen naurettavaa, ja samalla se oli täydellisen hirvittävää.

Hän katsoi taivaanrantaa ja näki hahmon lähestyvän. Suuren, mustan olion, hieman tarujen lohikäärmeiden kaltaisen, jolla oli suuret ja terävät kulmahampaat, kahdeksan raajaa ja ilmaa piiskaavat siivet selässään. Se murskasi kaupungin alleen surutta.

“Sinä! Vihdoin!” olio räakkyi ja osoitti kolmella raajallaan häntä.

“Mitä tämä on? Mikä julmettu sinä olet?” Väinö vastasi ja kuuli äänensä möreyden. Silloin hän miltei aneli jonkinlaiselta taivaalliselta taholta selitystä ja loppua kauhulle.

“Minä olen mörkö”, sanoi olento, “ja niin olet sinäkin. Me olemme ihmisten pahimmat painajaiset. Katso tätä kaupunkia, jonka tallomme tomuksi jalkojemme alla – niin sinä olet tottunut tallomaan kaikki oman hirmuvaltasi alle kykenemättä edes näkemään heitä. Vain tuotantokoneita, halujesi toteuttajia, miljoonia statistoja. Hirviöiden kesken jäljellä on vain kamppailu siitä, kuka on suurin hirviöistä. No, kuka?”

Väinö syöksyi kiinni, halusi olion vaikenevan. Hän tarrasi pariin sen jalkaan, jolloin olio viuhtoi lopuilla, viilteli hänen ihoaan ja nauroi kimeällä äänellä. Väinö kaatoi hirviön uppercutilla maahan, talojen romahtaessa heidän ympärillään ja tankkien ammusten horjuttaessa häntä jatkuvalla tulisateellaan. Hän huusi ja hakkasi oliota, mutta maahan kaadettuna, jalat murskanakin, se vain nauroi ja nauroi.

Väinö lyhyistyi lopulta voimattomana, tunsu menettävänsä tajuntansa. Hän hengitti raskaasti ja sulki silmänsä, valmiina ottamaan vastaan armeijan, joka hyökkäsi – vai puolustiko se vain kaupunkia? Häneltä!

Joku tökkäsi lempeästi. Kun hän avasi silmänsä, raunioituneen Tokion sijaan hänen ympärillään levisi suuri valkoinen huone. Vaitonainen pappi mustassa kaavussa hymyili ja viittilöi häntä eteenpäin. Se ei ollut niin kuin temppeli, johon hän oli uudelleensyntynyt, vaan jokin paljon tutumpi, jokin toiselta puolelta...

Hän seurasi pappia ja päätyi Marjon hautaisiin.

Hänen vaimonsa makasi lattialla valkoisen liinan alla, sen hän tiesi ja käveli lähemmäs nieleskellen, ohi kumartuneiden vieraiden, jotka olivat laskeneet katseensa maahan. Kun hän pääsi Marjon eteen, hän rojahti polvilleen ja yritti ennustaa, mikä kauheus häntä nyt kohtaisi. Mutta täällä oli aivan liian rauhallista, ja pahat asiat tuntuivat niin epätodellisilta. Hän tunsu vihdoinkin voivansa huoahata ja päästää irti kaikesta, mikä painoi selkää kouruun. Yritti vaimentaa mustan lohikäärmeen naurun päästään.

Vaimo kohosi istumaan, liina luiskahti pois kahisten pehmeästi. Nainen kääntyi katsomaan Väinöä. Kukaan hautajaisvieraista ei tuntunut olevan moksiskaan, rukoilivat vaan, urpot. Marjo tuijotti tuimasti miestänsä.

“Sinä se olit kyllä tautinen hölmö, Väiski. Minä sanoin aina, että huonosti sulle käy.”

“Selvisinpä sinua kymmenen vuotta pidempään”, Väinö vastasi. “Etkä kyllä näytä kovin terveeltä enää sinäkään siinä.”

“Muistatko, että pyysin yhtä ainoaa asiaa sinulta todistajien läsnä ollessa, vähän ennen kuin... *tämä* tapahtui?”

“Että poika saisi sen, jos minulla ei olisi aikaa toteuttaa”, Väinö mutisi. “Ei kai tuollaista hirveää syylistystä voi unohtaa.”

“Eikä hän saanut sitä. Koska sinä olit itsepäinen. Koska sinä uskoit... mitä?”

“Että ne eivät kukaan ansaitse sitä, eivät sen tuomaa suuruutta. Nytkin se nukkeliikka sai ainakin viisitoista millia, eikä se niillä tule ikinä mitään järkevää tekemään. Mitä jos sitten olisi tullut maailman suurimmaksi ja rikkaimmaksi? Tiedäthän sinä runon Sammosta, kultaseni. Sekin hajosi, koska olisi ollut liikaa tämän maailman ihmisille. Minun ja Markun keksintö. Se oli Sampo, se. Parempi hajota kuin joutua väärin käsiin.”

“Mutta hän oli meidän ainoa perintömme tälle maailmalle. Sen jälkeen, kun Outi...”

“Sille minä olisin voinutkin kertoa”, Väinö sanoi hiljaa. Hän ei tiennyt, miksi puhui näitä asioita jollekulle, joka ei kuitenkaan todellisuudessa ollut hänen vaimonsa. Eikä olo tullut yhtään kevyemmäksi. “Jos olisi ehtinyt varttua tarpeeksi.”

“Se sinulle tämän kaiken teki”, Marjo sanoi murheellisesti. “Joskus saatoit kuvitella jonkin jatkuvuuden ja uskon ihmisiin, mutta siihen se kaikki särkyi.”

“Ehkä särkyi, ehkä ei.”

“Tuo nyt ei tarkoita mitään.”

“Jos pääsisi takaisin, sitten ehkä voisi uskoa siihen, ettei kaikki ole turhanpäiväistä”, Väinö yritti. “Tämä se on se viimeinen peruuttamattomuus, kultaseni. Eikä taida kukaan pystyä sitä voittamaan. Olisiko niin voimakasta taikuria...”

“Antaisit minulle rauhan”, vainaja huokaisi väsyneenä. “Yrittäisit edes tehdä sovun pojan kanssa. Eivät aivan kaikki saa tällaisista tilaisuuksista.”

Väinö vilkaisi ylös, näki siistissä puvussa seisovan miehen, joka oli hänen poikansa, ainoa perillensä. Mies suoristi solmiotaan, katsoi isäänsä silmiin hetken ja käveli sitten takahuoneeseen. Oli todella vaikea nähdä oman jälkikasvun kääntyvän pois noin sydämettömästi ja pettyneenä, mutta Väinö ymmärsi tehneensä itse saman hänelle. Koska ei ollut ottanut vastaan, koska ei ollut edes västellyt. Ja samalla hän tiesi, ettei sitä voisi täällä korjata. Mutta nämä asiat eivät suinkaan tapahtuneet turhaan, eivät varmasti. Hänen kuului seurata ja hän seurasi, jätti taakseen ainoan ihmisen, joka oli sietänyt häntä loppuun asti huolimatta kaikesta siitä, mitä hän oli tehnyt väärin.

Marjo sanoi hyvästiksi vain: "Koita olla nyt tekemättä virheitä, Väiski."

Vanhus seurasi Ryuuta pitkiä valkoisia käytäviä, joiden seinät muuttuivat koko ajan hieman kirkkaammiksi, enemmän heijastaviksi. Ryuuhasteli hahmoaan, jonka sulavissa liikkeissä näki vain itsensä, mutta sanat, jotka hän lausui vasemmasta suupielestä, piirsivät Väinön eteen leluille kasvoja, jotka olivat tuttuja, kovin tuttuja: kummituskipua, eletyn elämän jälkikuvia. Väinö Silvennoisen kylmän elämän kiteitä hohtavalla paperilla. Paperien labyrintissa, jossa Ryuuh oli sekä tarinan kertoja että kerrottu, moniäänimessias...

Hän pysähtyi, taputti jalalla maata. Väinö seurasi, hieman etäällä ja varuillaan, ei vielä uskaltanut sanoa mitään. Ryuuh ymmärsi sen. Vanha mies oli kohdannut tähän asti vain edesmenneitä, epätodellisia, myöhäisiä. Mutta mitä sanoa jollekulle, joka vielä oli elossa, jonka sydän vielä sykki, jonka kasvot olivat niin kovin sopimattomat tähän valtakuntaan – kuin ilkeää ennustusta?

"Tiesitkö, että täällä sanotut sanat kuuluvat kuiskeena elävien uniin?" Ryuuh kysyi.

"Oletko se todella sinä?" Väinö vastasi. "On niin vaikea uskoa mitään, omia silmiäänkään... et arvaa, mitä kaikkea olen kokenut täällä."

"Minä olen vain heijastus", Ryuuh sanoi tietäen tarkalleen, että epäuskon myötäily on usein paljon tehokkaampi väline näin lähellä loppua. Tärkeämpää oli, että kuollut sai puhua jonkinlaiselle oikean ihmisen symbolille kuin oikealle ihmiselle. Väinön kohdalla oli jopa mahdollista, että tämä kertoi salaisuuden vapautuneemmin silloin, kun oli varma, että poika elävien maailmassa ei todella saisi tietää. Mikä vastenmielinen ihmisvihaaja, tahtoi varmasti yhä omaa parastaan, muista viis!

"Täällä on paljon heijastuksia", Väinö vastasi hiljaa. "Teitä kaikkia on melko vaikea erottaa toisistaan."

"Voit puhua meistä kelle vain, isä", Ryuuh vastasi ja hymyili vinosti kuin pieni poika Polaroidissa, jotka hän oli selannut läpi ja tallentanut valokuvamuistiinsa.

"Kyllä minä sitä pitkään mietin", Väinö myönsi. "Että kertoisin sinulle. Me vain vieraannuimme toisistamme jo niin varhain. Päätin, että Marjo se käänsi si-

nut minua vastaan salaa, mutta se oli valetta, kyllä minä sen itsekin tiedän. Enpä tainnut olla paljon Markkua parempi. Häinkin aina teki uhrin itsestään.”

“Minä tiedän vain, että Markku keksi jotakin, joka mullistaisi maailman”, Ryuu vastasi ja käveli peilien välissä, peilistä peiliin. “Jotakin, mikä liittyi elämän uusiutumiseen, tai uusimiseen. Bioteknologiaa ilman mitään rajoja. Mutta sinulla ei ollut ikinä aikaa toteuttaa sitä... ei tarpeeksi aikaa *itsellesi* ainakaan.”

Vesipisarat valuivat vuolaina virtoina alas peilien pintoja. Ne vääristivät, sotkivat ja samensivat heidän muotonsa. Kuin olisi katsonut hautajaisia kyynelistä täyttyneiden silmien läpi.

“Ei se ollut sitä, että minä katkeruuttani piilotin. No, ehkä vähän. Mutta seuraukset eivät välttämättä olisi mitään kauniita. Luultavasti ihmiset eivät osaisi käyttää sitä ja tuhoaisivat itsensä”, Väinö selvitti. “Tarvitaan nimittäin oikea ihminen toteuttamaan. Minä tein maailmalle palveluksen, kun jätin sinullekin kerromatta siellä toisella puolella, anteeksi vain. Yhtiön johtokunnasta puhumatta. Ne ovat pahaa porukkaa. Olin persläpi, ja monella tapaa olen yhä, siitä on yllättävän vaikea oppia pois – mutta en minä nyt ihan *niin* kurja tyyppi aina ole. En isoin hirviöistä.”

“Nyt voit kertoa, jos kerran alat ymmärtää itseäsi. Saat levon sielullesi, ja ihmiskunta säilyy vahingoittumattomana. Et joudu ottamaan heidän itsetuhoaan harteillesi.”

“Paskat”, Väinö sanoi kyllästyneenä. “Minulle riitti nyt. Mitä jos puhuttaisiin oikeasti kasvokkain? Kuka ikinä oletkin, et ole täällä huolehtimassa minun sieluni kunnosta. Olet liian kieroutunut siihen hommaan, sen nämä kaikki käänteet todistavat. Luulisin myös, että olet jo tajunnut, kuka minä todella olen, koska kerran tiedät minusta niin pelottavan paljon: olen bisnesmies, kaupantekijä. Paljasta itsesi, niin käydään kauppaa, jumalauta! Se on ainoa keino, jolla voit saada haluamasi.”

Ryuu katsoi häntä tarkkaan, läheltä, aivan peilin pinnan toiselta puolelta, kallisti päätään hieman ja virnisti leveästi, tahtoi nauraa, *hyvä on* – ukko oli jo liian koeteltu, pysyvästi jumiutunut Kübler-Ross-mallin kolmanteen vaiheeseen, ikiomaan bisnesmiehen limboonsa, ja nyt Ryuu näki sen, mistä oli kyse, mitä Väinö oli alkanut eniten kaivata...

Hän pyyhkäisi laudalla seisonet pikku-ukot pois. Eikä hänen virneensä hyytynyt, kun hahmo muutti Väinön silmien edessä muotoaan, siistiin pukuun pu-

keutuneesta parrakkaasta miehestä mustaan viittaaan kietoutuneeksi, peilihoiseksi, loputtomista lasisista toistoista koostuvaksi saalistaja-Ryuuksi, mustan taikuuden wunderkindiksi.

“Tässä minä olen, katso”, hän sanoi, yhtä viiltävää hammasta ja terävää reunaan koko henki, mahdoton refraktio-olento riisuttuna vieraista kasvoista ollen samalla kaikki kasvot yhtä aikaa, juuri niin kuin hän oli aina halunnut. “Minä olen Ryuu, ja minä olen lohikäärme jokaisen peilin takana.”

Hänen edessään, takanaan, ympärillään, kaikkialla värjyi mustapukuinen olio, johon katseen oli vaikea kohdistua, jota katseen oli vaikea uskoa. Mutta ihminen se oli.

“Keskimääräistä fiksumpi psykopaatti sinä kyllä olet”, Väinö sanoi ilman pelkoa. “Arvostan aina ammattilaista työssään. Mutta käytit samaa sananpartta kuin se uuvatti, joka viime hetkilläni kiristi minua. ‘Salaisuuksista vapautuminen’, se minut sai epäluuloiseksi heti alkumetreillä. Ja sitten esitit tositapahtumana Markun kyhäämän selityksen sille, miksi hän jätti vaimonsa. Ei se siitä aviorikoskuvioista johtunut alkuunkaan, enkä minä pakottanut häntä ottamaan eroa. Se oli vain juoru, joka levisi, eivätkä Yhtiön vainukoirat ilmeisesti nuuskineet vuosien saatossa selville totuutta: sitä, että Markku sepitti tuon vain tehdäkseen uhrin itsestään, juovuspäissään ja harkitsematta. Mielipuoli, jolla oli koko maailma vastassaan. Sellainen hän oli ja siksi joutui kuolemaankin.”

Hän naurahti katkerasti ja lisäsi hetken hiljaisuuden jälkeen: “Tuon seikan oikea sielujen punnitsija olisi toki tiennyt. Silloin tiesin, että olet elävien puolelta.”

Sata vääristynyttä, reunoilta repeilevää velhoa peilien heijastuksissa kohautti olkiaan. Ryuu yritti olla ottamatta ivaa vakavasti ja vastasi: “Virheelliselle datalle ei paraskaan mahda mitään. Mutta ei se muuta meidän tilannettamme: olet minun vankini, ukko, ja vaikka nyt näet savut ja peilit, voin tehdä tästä paikasta sinulle todellisimman kaikista helveteistä – kunnes kerrot minulle kaiken!”

Väinö nielaisi. Peilien käytävät olivat loputtomat, hänen tahtonsa nujerrettavissa. Hän ei todellakaan pääsisi täältä pois, ei mihinkään, jollei...

“Voitko todella, voitko?” hän haastoi, peitti epävarmuutensa ja bluffasi vuosikymmenten kokemuksella. “Olen tuntenut, että aika kuluu täälläkin, ja luulen-

pa, että sinulla on sitä vain rajatusti. Jaa-a! Jossain välissä nämä kaikki hassut kuvasi taitavat katketa, naps ja poikki. Ei tarvitse kuin odottaa.”

“Ja minkä sinä olet valmis uhraamaan tuosta varmuudestasi?” Ryuu kysyi nähden taas avauksen, pääsyn pois pattitilanteesta. Jos vainaja kerran kuvitteli, että hän oli valmis neuvottelemaan, luuli olevansa siinä asemassa... “Minä kuljen elävien ja kuolleiden maiden välillä olematta todella kumpakaan. Mitä jos olenkin ainoa toivosi päästä takaisin? Niin! Sitähän sinä sitkeästi tahdot, enemmän kuin suurin osa niistä, joita olen täällä tavannut. Eikö niin? Takaisin elämään, viattoman valon maailmaan, ilman tauteja ja tuskia! Vai heitätkö sen piletin kevyin mielin menemään? Odotatko mieluummin täälläkin vääjäämätöntä *avuttomana* niin kuin edellisessä elämässä?”

Väinö epäröi. “Pystyisitkö siihen todella?”

“Totta kai pystyisin!” Ryuu kiljaisi ja nauroi täristen, kuin kouristusten vimmoissa. “Minä olen se, joka käveli Kynnyksellä kymmenen yötä ja kymmenen päivää! Minä osaan puhua luiden kieltä ja kaivaa esiin kaiken, mikä on haudattu muinaisiin hiekkoihin. Minä piirrän merkkini tähdettömälle taivaalle, ja nimeni tullaan vielä tuntemaan... Minulle mikään ei ole mahdotonta!”

Väinö tarttui tilaisuuteen vimmaisesti: “Tule sitten minulle töihin! Saat varmasti paremmat työkalut kuin niiltä, jotka veivät Yhtiöni. Saat mitä vain haluat, paitsi salaisuuden. Mutta jos olet minulla töissä, et edes tarvitse sitä. Kyllä minä janoankin elämään, on niin paljon suurta tehtävää. Ennen tätä show’ta, jonka pistit pystyyn, en edes muistanut sitä. Sinulla on siis jo kiitollisuuteni, ja se on arvokasta valuuttaa, se!”

Ryuu levitti kätensä ja peilit taittuivat kasaan. Hän seiso nyt Väinön kuolinvuoteen ääressä, pimeyden ympäröimänä ja virraten itsekin mustista vaatteistaan silkkaa pimeyttä kuin se olisi nestettä. Vain vaaleat kasvot loistivat valottomuudessa. Väinö tähyili ympärillään ja ymmärsi, ettei ollut vielä missään vaiheessa todella noussut vuoteelta, jossa oli viettänyt elämänsä viimeiset kuukaudet.

“Nyt näet, että tässä me tosiasiaa yhä olemme – emme missään!” Ryuu julisti, ajatuksen lukien. “Kysymys kuuluu vain: miten todella nouset ja kävelet? Minä voin auttaa, mutta miten pystyn luottamaan lupaukseesi?”

Väinö tutki miestä, jonka kasvot näki nyt ensi kertaa kunnolla. Tämä nuori gootti näytti puhuvan samanaikaisesti kahta kieltä: suupielet liikkuvat eri tahtiin. Hän muisti hetken ennen kuolemaansa, kun oli joutunut toista nuorta vastaan.

Mutta se poika oli muovailuvahaa: tämä mustahiuksinen, terävänäinen ja yli-luonnollisen sileäihoinen sadisti oli kaukana terveen järjen muurien tuolla puolen, nautti villistä vapaudestaan ja uskosta omaan suuruuteensa täysin järkähtämättö-
mästi. Miten tämä hulluus kesytettiin? Ei koskaan syylistämällä eikä varmasti vä-
syttämällä.

Ryuun sydän pamppaili. Enää yksi armonisku, ja kaikki olisi ohi. Ei tämä-
kään äijä ollut häntä todella haastanut. Oli temppuillut ja temppuja tehden astu-
nut ansaan!

“Voin kertoa sinulle kassakaapin numerolukon koodin”, Väinö esitti varovas-
ti. “Siellä se salaisuus on, siitähän tässä on kuitenkin kyse. Eräänlaisena luotta-
muksen osoituksena...”

“Ja mistä tiedän, että se on oikea koodi, ennen kuin olemme takaisin ihmisten
maailmassa?” kysyi Ryu tietoisena siitä, että hymyili jo avoimen mielipuolisesti.

“Mistä minä tiedän, että todella viet minut ihmisten maailmaan saatuaasi
koodin?”

“Suuret mielet, joista kumpikaan ei kykene selättämään toista“, Ryu huo-
kaisi teatraalisesti. “Niin vaikuttava kamppailu, kun ne mittailevat toisiaan!”

“Ilmeisesti minun täytyy luottaa siihen, että olet sanasi mittainen”, Väinö
myöntyi lopulta, tarpeeksi pitkän ajan kuluttua.

Hän toisti kaksi kertaa nekromantille kymmenen numeron sarjan.

Ryu nyökkäsi, lankesi polvilleen ja huusi sanat, jotka värisyttivät todelli-
suutta heidän ympärillään. Pimeys sirpaloitui, muuttui paperinohueksi ja rutistui
kasaan, ja tuon kuvion takaa ilmestyi Väinölle niin valitettavan tuttu, mutta nyt
myös ihana tila, hengityskone johtoineen, ikkuna ja tyhjät seinät. Ovi oli hieman
auki niin, että pieni valonjuova pääsi sisään huoneeseen. Vuoteen ympärillä oli
mustalla hiekalla piirretty kuvio ja erillisessä puoliympyrässä lohikäärmekuvioinen
salkku, musta lauta ja paperinippu.

Väinö oli yksin. Hän pomppasi ylös sängystä ja rojahti maahan. Hittolainen!
Kävely oli vaikeampaa kuin aiemmin, lattia tuntui olevan jotenkin vinossa, ote
hapuili. Mutta kipu pysyi poissa, tauti ei pitänyt otteessaan enää täälläkään.
Orientoidessaan itseään hän yritti erottaa tummanpuhuvan velhon jostakin huo-
neesta varjoista, mutta ei, nuori mies oli poistunut huoneesta: oli saanut kassa-
kaapin koodin ja lähtenyt. Yksi plus yksi.

Väinö huusi apua pinnistäessään ylös maasta. Aika näytellä tämä irvokas näytelmä loppuun, kiitos ja kumarrus. Hän seiso i heikoin jaloin huoneessa ja otti tukea sängystä, kun hoitaja riensi sinne pelonsekainen ilme kasvoillaan. Naama pyöreänä kuin olisi nähnyt kummituksen, hölmö.

“Mitä v–“

“Äitisi saa kaikki maailman lääkkeet ja hoidot, jos autat minut saman tien alakertaan!” Väinö karjaisi. Kauhistus elävän kuolleen kohtaamisesta väistyi refleksiinomaisesti ja hoitaja kiersi kätensä vanhuksen ympärille, kannatteli tätä ja auttoi liikkeelle.

“Missä se toinen juippi on?” Väinö tivasi, kun he horjuivat hoitajan kanssa käytävään ja portaita alas.

“En minä tiedä, minne se meni”, poika vastasi. “Olen vain pysynyt ulkona ja odottanut lisäohjeita niin kuin käskettiin. Minne me menemme?”

“Kassakaappi on kellarikerroksessa saunan vieressä”, Väinö murahti. “Mutta ensin hakemaan revolveri. Äkkiä, hitto vie, äkkiä!”

“Millainen revolveri? Missä se on?” hoitaja kysyi hätäisesti.

“Vanha kunnon .44 Magnum työhuoneen laatikostossa.”

He pääsivät sinne vikkellästi. Väinö osoitti pyökipöydän alinta lokeroa, josta hoitaja kuuliaisesti otti kimaltavan käsiaseen esiin. Väinö tarttui siihen ja viittilöi heitä eteenpäin. Matka jatkui niin lujaa kuin mahdollista.

Kylpyhuone oli kuitenkin tyhjä, pyssynheiluttelu turhaa – Ryuuta ei näkynyt täälläkään. Kassakaappi oli kiinni, mutta pitäisihän hänen tarkistaa...

“Pitääkö minun poistua, herra Silvennoinen?” hoitaja kysyi. “Teidän salaisuus...”

“Mitä sillä on väliä! Jäät tietysti tänne avuksi, enhän minä pysy edes yksin pystyssä!”

Hoitaja seiso i hämillään vieressä, kun Väinö näppäili sydän hakaten, vain ohimenevän sekunnin ajan epäroiden (mitä jos hän olikin tehnyt virhearvion?), kassakaappiin saman numerokoodin, jonka oli kertonut hetkeä aiemmin nekromantille.

Ovi sanoi klik ja aukeni.

Hoitaja päästi irti. Väinö rojahti maahan takapuolelleen, mutta häntäluussa ei tietenkään tuntunut lainkaan kipua.

“Se *oli* helppoa”, sanoi Ryuu Lahtinen hoitajan suulla. “Ei, Väinö, valitan. *Kukaan* ei voi palata rajan takaa, vaikka olisi miten rahaa ja itsepäisyyttä. Ei aina-kaan kukaan sellainen, joka on matkalla sinne vastoin tahtoaan. Mutta se oli kau-
nis unelma, eikö totta? Voisi sanoa, että teen myös unelmista totta, vaikkakin vain hetkellisesti. Se on jo enemmän kuin mitä itse teit ikinä kenenkään hyväksi.”

“Tämä... tämä ei ole elämä?” Väinö sai sanottua. Hän puristi yhä revolveria kädessään, mutta mitä hyötyä siitä olisi.

“Ei, tämä on vain paperia kuten kaikki aiemmatkin tasot Synkillä etäisyyksil-
lä. Mutta minun piti varmistaa, että todella annoit oikean numerosarjan. Enkä hetkeäkään uskonut, että luopuisit siitä taistelutta. Kuten tuli juuri todistettua. Et voi varmaankaan syyttää minua liikaa? Nätti reikärauta muuten.”

Väinö katso naurettavan stereotyyppistä punavalkoessua. Hän ei ollut kiin-
nittänyt siihen huomiota, koska poika näytti *miltei* aidolta, vaikka olikin pelkkä arkkityyppi, nukke, jolle hän oli hallusinoinut tutut kasvot. Velhon sanat sen jo-
tenkin saivat aikaan.

“Uskomatonta. Sinä olet uskomaton.”

“Niin, niin minä olen”, Ryuu sanoi tyytyväisenä. “Tietysti olen työnantajalle
ja tälle hölmölle, jonka kehossa toikkaroin, velkaa sen, että tiesin kassakaapin si-
jainnin. Mutta vain minun oveluudellani voi hankkia avaimen kuoleman sine-
toimään lukkoon.”

“Ja nytkö se päättyi?” Väinö kysyi. Kaikesta huolimatta hän *oli* halunnut pala-
ta ja tehdä asiat tällä kertaa hieman paremmin, liian myöhään ymmärtäen... “Nyt-
kö sait mitä kaipasit, ja minä voin päästä vapaaksi? Pois, mihin ikinä?”

“Kyllä”, Ryuu sanoi ja mittaili miestä, näki nyt vihdoin tämän silmissä jon-
kinlaisen peruuttamattomuuden pelon, antautumisen vaikeuden, ja nautti siitä.
“En tiedä, mitä Synkkien etäisyyksien takana on, mutta täytyy kyllä sanoa näin
lopuksi, että olet todella epämiellyttävä tapaus. Toivottavasti sinua odottaa jokin
paljon tätä pahempi helvetti.”

“Tavataan siel—“ Väinö aloitti, mutta Ryuu lausui sanan, tällä kertaa oikean
sanan, slaavilaisperäisen, joka pyyhki paperit pois, sytytti valon pimeyteen ja kis-
koi hänet jälleen kerran takaisin rajan takaa, pois Pimeiltä etäisyyksiltä.

Hän istui Väinö Silvennoisen huoneessa, lootusasennossa puoliympyrän si-
sällä. Väinö Silvennoinen makasi sängyssä kuolleena kuin kivi. Oli kulunut ehkä-
pä puoli tuntia siitä, kun kaikki oli alkanut.

“Minä voitin”, Ryuu kuiskasi vainajan korvaan. Hän tajusi, että hikipisarat valuivat pitkin ohimoa. Se oli sittenkin ollut melko raskasta. Ulkona oli yhä sysimusta yö, sisällä vielä synkempää. Sade hakkasi ikkunoita käytävässä, jota pitkin Ryuu vihellellä asteli. Hetkeä aiemmin, kuolemassa, hän oli tukenut Väinöä, kun tämä oli matkalla samaista käytävää suoraan kohtaloonsa.

Miten kertakaikkisen mainio yö!

Hän innostui väsymyksestä huolimatta tanssahtelemaan hieman jonkin olemassaolon rajamailla joraavan jazz-yhtyeen tahtiin. Hän oli ehkä luonut sen itse jossakin origamitodellisuudessaan, tai sitten se oli tästä maailmasta. Välillä ei voinut olla aivan varma.

Hän marssi suoraan saunaan. Saunan ulkopuolella oli kassakaappi. Kohta sen sisuksista paljastuisi salaisuus. Hän tahtoi tietää itsekin. Hulluuttahan olisi jättää...! Työllä oli palkkionsa, mutta tietenkin, jos tämä oli parempi, niin Yhtiö ja kaikki muutkin jäisivät nuolemaan näppejään. Bioteknologiaa, joka vaati oikean henkilön – mitäpä muutakaan se voisi olla kuin elämän voitto kuolemasta. Niin, nytpä kyllä oikea henkilö sen saisi käsiinsä! Sitten vasta hänestä tulisikin suurenmoinen, kaikilla ontologian kielillä mahtavin, elämän, kuoleman ja kuoleman jälkeisen elämän herra. Se osa oli hänelle luvattu veden alta ja valon takaa. Maailmojen ylittäjä! Iankaikkisesti!

“Laidaidai”, hyräili Ryuu ja näppäili kassakaapin numerolukkoon sarjan, jota ei hänen muistillaan olisi voinut unohtaa.

Ovi sanoi klik ja sitten räjähti.

Koko maailma ulvoi, ja Ryuu Lahtinen ulvoi maailman mukana.

“Aaarghh, vittuu!” hän huusi. Hän ei nähnyt mitään – kaikki oli mustien ja valkoisten raitojen sekasotkua – eikä hän kuullut kuin kimeän ujelluksen samalla, kun kasvoja, olkapäitä ja rintakehää poltti hapokas liekki, koko iho oli tulessa, hän todellakin *paloi*, mitä saatanan saatanaa, hän hoiperteli taaksepäin, yritti kohottaa ensin vasemman kätensä ja, todettuaan sen mahdottomaksi, sitten oikean, tunnustella kasvojaan, ravistaa järkeä päähänsä, mutta koko elämä oli kivun piikkejä, jotka lävistivät ruumiin kuin ruosteinen rautaneito ja saivat huoneen hänen ympärillään pyörimään kuin tivolikarusellin. “Aaahhh! Aaahhh!”

Hän sai oikean silmänsä auki ja tajusi huutaneensa täyttä kurkkua koko ajan, sillä nuori hoitaja rynnisti palava tupakka kädessä huoneeseen, katsoi häntä muuttaman sekunnin ja pyörtyi sitten suorilta jaloilta.

Synkkä charmi oli mennyttä, kasvot olivat mennyttä, käsi oli mennyttä, mutta tämä polte vei mielen pois semmoisesta pinnallisuudesta – vain yksi ajatus syöpyi tajuntaan. Se, että häntä oli huijattu, ukko oli jumalauta vielä olemassaolonsa viime hetkillä huijannut häntä, tiennyt tämän, aavistanut sen koko ajan, tämä *ei* ollut oikea numeroyhdistelmä kassakaappiin – ehkä tämä ei ollut edes oikea kassakaappi, ehkä ei ollut mitään kassakaappia, ehkä ei ollut mitään salaisuutta...

Ei, ei, oli pakosti salaisuus! Mitä varmimmin oli salaisuus, ja jos se äijä kuviteli...

Mitä ikinä kassakaapissa olikaan ollut, se oli nyt enää silppua, soraa ja mustaa savua, joka kohosi kylpyhuoneen kattoon.

Ryuu hoippui tuupertuneen hoitajan yli ja näki tippuvansa suuria mustia pisaroita tämän valkoiselle paidalle. Hän ryntäsi seiniin törmäillen ja huutaen ja välillä kompuroiden ja mitä kummallisimpia ruumiinnesteitä valuen ylös portaat kellarista, jähmettyi huomattessaan Väinön työhuoneen, rynni sinne ja repi auki pyökkipöydän alimman lokeron, josta hän otti voitokkaasti hihkuen esiin ukon Magnumin, aa-hahahaa, kyllä vain! Vähän likaisempi kuin kuvitelmissa, mutta sellaista elämä on, kaikki ei ole aina ruusuilla tanssimista!

Kuin jokin abysaalinen helvetinkorppi riekaleisessa puvussa, mustana noesta ja punaisena pulppuavasta verestä Ryuu lehahti revolveria heilutellen Väinö Silvennoisen kuolinvuoteen ääreen ja työntyä vielä äsken rikkomattoman kehän sisään. *Nevermore, nevermore!* Luut lentelivät sinne tänne – eivät enää tanssineet vaan pakenivat.

“Sinä luulet voittaneesi, niinkö sinä luulet! Hah! Etkö ymmärrä vieläkään, kuka minä olen? Minä olen se, joka käveli Kynnyksellä kymmenen yötä... Minä olen... Ei ole ketään sellaista kuin minä...”

Niin, sielun saattoi tavoittaa kurottamalla mustalla magialla Synkille etäisyyksille, tai siihen saattoi ottaa yhteyttä ihmisten maailmasta, kun henki oli jo tuonpuoleisessa. Ja sitten oli se kolmas vaihtoehto, nekromantin viimeinen keikka.

Ryuu huojui eestaas polvillaan ja kaivoi toimintakuntoisella kädellä esiin kännykkänsä, näppäili pikavalinnan ja, kun linja aukesi, ärjyi sinne: “Hälyttäkää paras meedio valmiuteen! Kyllä te pian kuulette minulta kaiken salaisuudesta! Rahoille vastinetta! Minä tavoitan sen kurjan kääkän ja väännän siitä irti kaiken minkä voi. Jos en tässä elämässä, niin sitten seuraavassa!”

Puhelin irtosi veltosta otteesta. Linjan toisessa päässä joku kysyi jotakin, mutta Ryuu ei enää kuunnellut.

Hän työnsi revolverin piipun suuhunsa, mietti sitten jotakin kuumeisesti tuijottaen ainoalla näkevällä silmällä vainajaa, joka makasi pedissä ja aivan varmasti näytti vähän hymyilevän hänelle, joten hän otti vielä piipun pois ja räähkyi: "Luu-let sinä niin kovasti voittaneesi, äijänkäppyrä! Vaan tämä ei tähän pääty, ehei. Et-pä saata arvatakaan, että kyllä me tosiaan kohta tapaamme taas! Sitten ymmärrät ja näet, ettei koko äärettömässä olemattomuudessa ole sellaista paikkaa, johon voi paeta Ryuu Lahtista!"

Hän työnsi revolverin piipun takaisin suuhunsa.

